100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

60

ABRAHAM LINCOLN

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Abraham Lincoln **Numărul 60**

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ

EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL

EDITOR: Petros Kapnistos

MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou

MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas

ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena

MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos

PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa

COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou

MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza

MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis

COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:
Fast Translate, Best Communication Media SRL

DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.

DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L

Country Manager: Mariana Mihălțan

Marketing Manager: Adina Bojică

Redactor: Gabriela Muntean

Distribution Manager: Dan Iordache

ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5, sector 5, București, România

DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

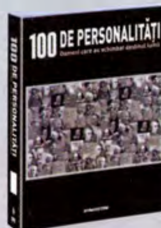
ISSN: 1791-0765

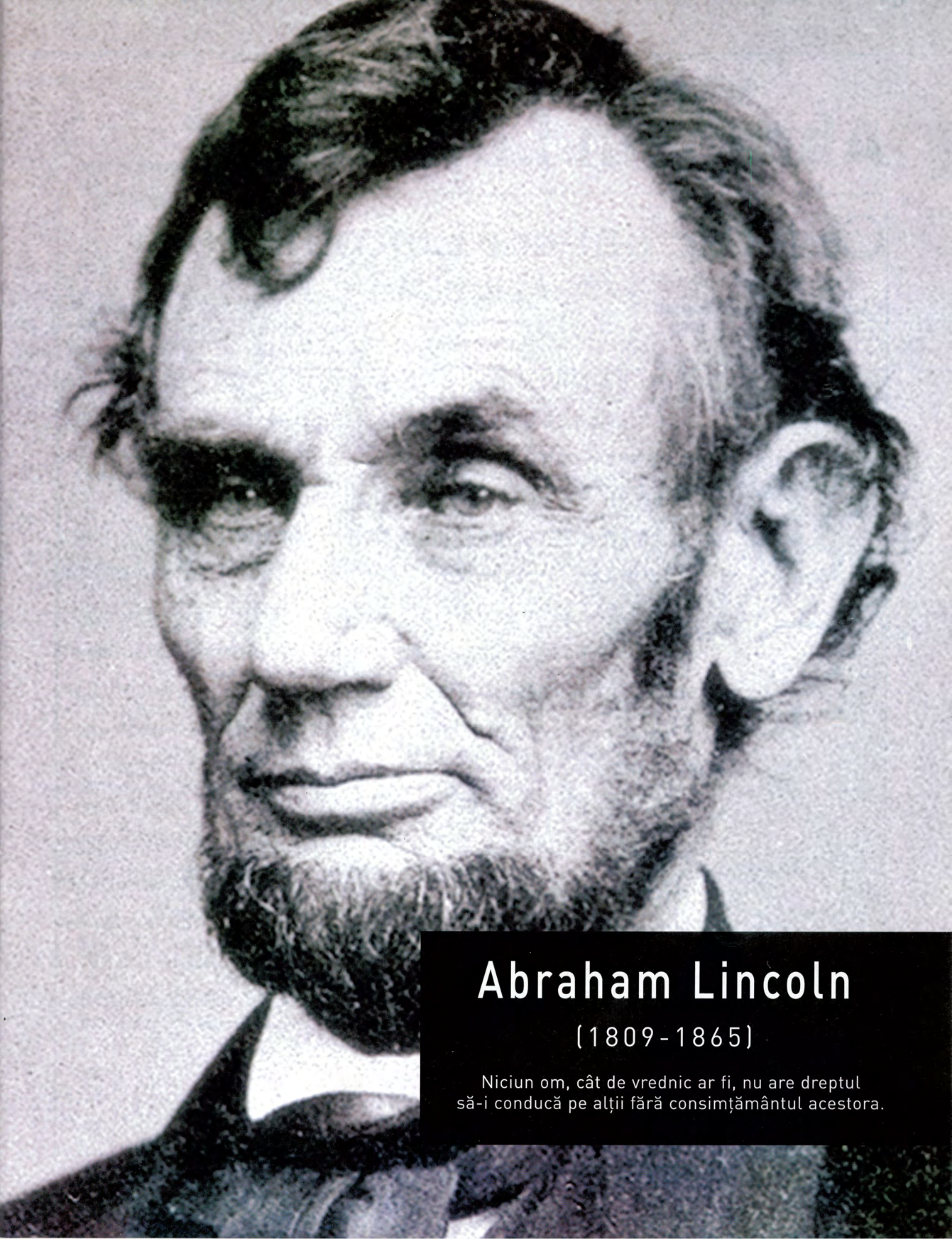
Fotografii: Uniphoto Press, Corbis Japan, De Agostini Picture Library

Prețul numerelor

Prețul primului număr: 2,99 LEI/14,50 MDL

Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI/29,99 MDL

Abraham Lincoln
(1809-1865)
Niciun om, cât de vrednic ar fi, nu are dreptul
să-i conducă pe alții fără consimțământul acestora.

Abraham Lincoln

Ce fel de om era Lincoln?

PROLOG

ÎN PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA, America se găsea în plin proces de expansiune continuă spre vest, către coastele Pacificului. În timp ce teritoriile americane se extindeau cu repeziciune spre vest, se adâncea tot mai mult divizarea dintre statele din nord și cele din sud. În timp ce speranța identificării unei soluții de compromis între Nord și Sud devenea tot mai îndepărtată, pe scena politică americană a apărut un personaj înalt, cu o figură severă încadrată de o barbă dezordonată, ce a pornit spre împlinirea destinului dintr-o umilă colibă de lemn și a ajuns să conducă destinele națiunii de la înălțimea Casei Albe. Acest om nu a fost nimeni altul decât Abraham Lincoln.

A căutat să pună capăt Războiului Civil și să reunifice America. Credea în libertatea și egalitatea tuturor cetățenilor americani, ajungând să proclame pentru totdeauna abolirea sclaviei. A plătit cu propria viață pentru credințele sale, asasinat la sfârșitul războiului de glonțul unui actor cu simpatii sudiste.

Așadar, ce fel de om a fost Lincoln?

TABEL CRONOLOGIC

1619	Primul transport de sclavi africani către coloniile britanice din America
1777	Abolirea sclaviei pe teritoriul Vermontului
1776	Declararea independenței Statelor Unite ale Americii
1808	Abolirea comerțului cu sclavi
1809	Se naște Lincoln
1812	Izbucnirea războiului dintre Anglia și America
1820	S-a realizat „Compromisul Missouri"
1831	Lincoln se angajează într-o băcănie
1834	Lincoln este ales pentru prima dată în Adunarea Generală a Statului Illinois
1837	Lincoln își deschide cabinetul de avocatură
1842	Lincoln se căsătorește cu Mary Todd
1846	Izbucnirea Războiului Mexicano-American
1847	Lincoln este ales în Camera Reprezentanților
1848	Descoperirea minelor de aur din California
1850	Introducerea „Compromisului din 1850" Adoptarea Legii sclavilor fugari
1852	Publicarea romanului „Coliba unchiului Tom"
1854	„Actul Kansas-Nebraska" Nașterea Partidului Republican înființat de adepții abolirii scaviei
1856	Lincoln participă la Convenția Republicană
1858	Polemica Lincoln-Douglas
1859	Cazul lui John și Brown
1861	Înființarea Statelor Confederate ale Americii Lincoln este ales ca cel de-al șaisprezecelea președinte al Statelor Unite ale Americii Izbucnirea Războiului Civil
1863	„Proclamația de Emancipare" Bătălia de la Gettysburg
1864	Lincoln și-a început al doilea mandat prezidențial
1865	Sfârșitul Războiului Civil Lincoln este asasinat
1870	Acordarea dreptului de vot pentru cetățenii de culoare
1919	Izbucnirea unor revolte în Chicago cauzate de violarea drepturilor civile
1964	Adoptarea legislației drepturilor civile

Credința într-o luptă care a salvat America de la o divizare iminentă

Abraham Lincoln a fost ales în perioada în care America se apropia cu paşi repezi de ceea ce avea să fie un război civil devastator şi sângeros, fiind preşedintele ce a avut meritul de a determina abolirea sclaviei. Atunci când a rostit acele faimoase cuvinte adresate soldaţilor unionişti „Democraţia este guvernarea poporului, de către popor, pentru popor", a câştigat inimile oamenilor nu numai din America, ci din întreaga lume. Lupta pentru libertate şi egalitate în America dusă de Abraham Lincoln a deschis calea unui destin măreț.

Fiul unor pionieri săraci

Născut într-o umilă colibă de lemn

ÎN PREZENT, America are în componență 50 de state, dar, în perioada de dinainte de nașterea lui Lincoln, existau numai 13 state în Uniune. În anul 1783, în urma unei înțelegeri cu Anglia, Americii i s-a permis să-și extindă teritoriile dincolo de Munții Apalași. Prin urmare, statul american a început să încurajeze inițiativele oamenilor care doreau să se stabilească în noile ținuturi, cunoscute sub numele de „Frontiera" și astfel au luat ființă noi state.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, Kentucky a fost primul teritoriu de frontieră care s-a transformat în stat. În ziua de 12 februarie 1809, în sud-estul comitatului Hardin din statul Kentucky, în toiul unei ierni aspre, într-o colibă de lemn a venit pe lume un băiat. Coliba se afla într-o zonă specifică statului Kentucky, așa-numitul „ținut al ierbii albastre". Tatăl băiatului era un fermier deschizător de drumuri pe numele său, Thomas Lincoln, ce se stabilise acolo cu un an înainte. Și-a botezat copilul după părintele său, Abraham, ce fusese atacat și ucis cu câțiva ani înainte într-o confruntare cu indienii. Astfel se năștea cel ce avea să fie cel de-al șaisprezecelea președinte al Statelor Unite ale Americii.

◄ Sarah Bush Johnston. După moartea mamei sale, Nancy, Sarah a devenit a doua mamă a lui Abraham. Abraham a iubit-o și a respectat-o mult pe blânda Sarah.

Abraham a locuit în acea colibă de lemn pentru aproximativ doi ani. Mai târziu, Thomas împreună cu familia sa s-au mutat într-un loc denumit Knob Creek, aflat la câțiva kilometri spre nord. Pentru un pionier ca Thomas era ceva normal să încerce să descopere terenuri propice agriculturii pentru a îmbunătăți traiul familiei sale. O familie sărmană de albi, care nu posedau altceva decât puterea lor fizică de care depindea supraviețuirea, se străduia să găsească un pământ fertil, care să le ofere posibilitatea de a-și duce traiul în mod decent. Mai târziu, fiul lui Thomas, Abraham, se va confrunta cu aceleași dificultăți în viață.

În anul 1816, familia Lincoln s-a mutat din nou, de data aceasta în comitatul Perry din Indiana.

Abraham a împlinit opt ani la scurtă vreme după ce familia sa își încheiase călătoria de peste 150 de kilometri și se stabilise definitiv. Era mult mai înalt decât majoritatea băieților de vârsta lui, dovedindu-se foarte îndemânatic în mânuirea securii. Împreună cu

▲ O pictură din secolul al XIX-lea în care este înfățișat Abraham Lincoln în vremea în care locuia în coliba de lemn. Își ajuta tatăl în timpul zilei și noaptea citea la lumina focului din șemineu.

▼ Casa lui Lincoln din comitatul Perry, Indiana. Era o cabană grosolană făcută din bușteni, iar interiorul neprimitor avea podelele goale fără covoare. Nu se cunoaște cu certitudine dacă micul Abraham a văzut într-adevăr sclavi, dar se știe că statul Kentucky la acea vreme era un teritoriu în care se practica sclavia.

tatăl său, a doborât copaci pentru a deschide un drum de acces și a construit o cabană din bușteni. Curând avea să se petreacă un eveniment tragic – mama sa a murit în urma contractării așa-numitei boli a laptelui – o afecțiune cauzată de consumul de lapte de vacă infestat. Tatăl său s-a recăsătorit cu o altă femeie, Sarah. Abraham a îndrăgit-o imediat pe mama sa vitregă, aceasta dovedindu-se a fi un adevărat sprijin pentru familia Lincoln.

Imaginea şocantă de la o licitaţie cu sclavi

În perioada adolescenței, Lincoln s-a lăsat absorbit de patima lecturii. Vărul său Dennis a exclamat: „ Nu poți fi un om cumsecade, dacă citești atât de mult". Cumpăra cărți de oriunde putea, dedicându-și tot timpul lecturii. Întotdeauna avea o carte strecurată în buzunar, chiar și când lucra la câmp. Câteodată, din nebăgare de seamă, distrugea o carte și trebuia să muncească din greu pentru a cumpăra alta nouă.

În ciuda faptului că era mare iubitor de cărți, frecventa rareori școala. Se ducea la școală numai în perioada iernii, atunci când munca se reducea numai la treburile de pe lângă gospodărie. A irosit astfel o bună bucată de timp din educația școlară, dar tatăl său era mulțumit că Abraham primise suficientă învățătură. După ce a învățat să scrie, să citească și să socotească, Abraham și-a pierdut tot interesul pentru școală. Nu mai era cine știe ce de învățat într-o mică școală de graniță.

Lincoln se delecta citind orice fel de lucrare tipărită. A început prin a parcurge faimoasa biografie a lui Washington și romanul „Robinson Crusoe". Îi făcea plăcere să citească și cărți cu discursuri sau snoave, de fapt îi plăcea să citească aproape orice. Tatăl său îl considera cam leneș, deoarece, câteodată, Lincoln lăsa la o parte muncile agricole pentru a se delecta spunând diferite glume oamenilor adunați sau susținând adevărate discursuri despre cărțile pe care le citise. Aceste reprezentații oferite asistenței pe câmp au constituit baza calităților sale oratorice de mai târziu.

Din nefericire, viața de zi cu zi era destul de amară, în comparație cu istorisirile pe care le parcurgea micul Lincoln. Familia sa era afectată de sărăcie și

▲ Imaginea unei licitații cu sclavi. La acea vreme, New Orleans forfotea de comerțul cu bumbac și traficul de sclavi. Numeroși oameni din înalta societate își etalau bunăstarea provenită din comerțul cu sclavi.

▲ O ilustrație din secolul al XIX-lea în care este înfățișat Lincoln navigând pe fluviul Mississippi la bordul unei barje de transport. Se spune că și-a folosit toată îndemânarea de cârmaci pentru a salva vasul ce fusese atacat de o ceată de sclavi negri.

lipsuri, iar Lincoln, în afară de munca la câmp alături de tatăl său, era nevoit să muncească câteodată ca lucrător sezonier pe pământul altor ferme sau într-o brutărie. Când a împlinit vârsta de 19 ani, a fost angajat pe o navă de transport cu destinația New Orleans. Era un tânăr înalt, cu o constituție robustă, potrivit pentru o astfel de îndeletnicire.

Acesta a fost momentul în care s-a confruntat prima dată cu realitățile unui mare oraș. Probabil, pentru întâia dată a văzut numeroși sclavi negri. Nu s-au păstrat dovezi asupra acelei perioade, dar există câteva referiri despre câțiva tovarăși de călătorie ai lui Lincoln din vremea în care, timp de trei ani, a însoțit transporturile spre New Orleans.

Era prin anul 1831, cu un an înainte ca familia Lincoln să fie nevoită să se mute din nou după paisprezece ani petrecuți în Indiana, în teritoriile vaste ale statului Illinois. Lincoln avea 22 de ani când a fost solicitat de un om care auzise de experiența sa de navigator să însoțească împreună cu două rude apropiate un transport către New Orleans. După încheierea zilei de muncă, a fost șocat de priveliștea oferită de o licitație cu sclavi ce se desfășura la marginea orașului.

Chiar în fața mulțimii adunate, sub ochii curioșilor, corpurile câtorva tinere creole erau atent examinate precum vitele sau caii, după care li se stabilea un preț. Lincoln a fost îngrozit de o astfel de priveliște și a murmurat cuprins de indignare „Oh, nu este posibil". Sentimentele sale împotriva sclaviei nu aveau să se schimbe niciodată.

DIN CULISE

OAMENII DENUMIȚI „ALBII SĂRACI"

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, chiar şi pionierii erau nevoiți să cumpere pământ de la guvernul federal din cauza ridicării topografice din 1785. În 1820, suprafața minimă de pământ care putea fi achiziționată era de opt acri. Prețul unui acru de teren se ridica la suma minimă de 1,25 dolari. Tânărul Abraham Lincoln, care făcea transporturi fluviale spre New Orleans, a reuşit să câştige pentru doar trei luni de muncă aproape 24 de dolari. Nişte lucrători săraci erau nevoiți să economisească mai mult de un an pentru a-şi permite să achiziționeze cei opt acri de pământ. Oamenii care nu-şi permiteau această sumă sau care îşi pierduseră proprietățile din cauza recoltelor slabe, erau nevoiți să supraviețuiască din vânat şi pescuit în timp ce căutau o oportunitate de angajare.

Conform unor date statistice din 1850, pe teritoriul statului Tennessee, 27 de procente din familiile albilor nu dețineau pământ propriu. Situația din celelalte state şi teritorii era oarecum asemănătoare. În plus, proprietarii de sclavi din Sud nu agreau să angajeze albi pentru munca la ferme, iar albii refuzau să lucreze alături de sclavii negri.

Aceşti aşa-zişi „albi săraci" au părăsit Sudul şi s-au îndreptat spre teritoriile estice şi nordice, în căutare de locuri unde să obțină mai uşor pământ sau slujbe. Tatăl lui Lincoln a fost unul dintre ei. Acesta este contextul în care familia Lincoln s-a mutat din Kentucky, un stat al stăpânilor de sclavi, în Indiana, un stat mult mai liberal şi progresist.

▶ Președintele Jackson a impulsionat explorările spre Vest. A fost foarte popular printre albi, fiind cunoscut ca simpatizant al culturii populare tradiționale (folk), dar nu s-a bucurat deloc de popularitate în rândul nativilor americani și populației de culoare.

Pornind de jos spre culmile politicii

▲ O pictură a viitorului președinte în timp ce lucra într-o băcănie. Lincoln a avut mai multe slujbe. Și-a încercat norocul și în calitate de co-proprietar al unei băcănii, dar afacerea nu a avut succes.

Un om simplu aspirând să devină membru al Adunării Legislative Statale

ÎN PRIMA JUMĂTATE a secolului al XIX-lea, în comparație cu Partidul Whig, Partidul Democrat prin doctrina jacksoniană și-a extins influența în Sud, devenind forța politică dominantă din acele teritorii. În 1834, un tânăr politician al Partidului Whig, provenit din orășelul New Salem a fost ales cu o largă majoritate de voturi să reprezinte comitatul Sangamon în Adunarea Generală a Statului Illinois.

Tânărul acesta, Abraham Lincoln, sosise din New Salem cu doar trei ani în urmă, pe când avea doar 22 de ani. Negustorul care-l tocmise să însoțească niște transporturi spre New Orleans, deschisese o prăvălie în oraș și, fiind mulțumit de serviciile lui Abraham, l-a solicitat să lucreze pentru el. Abraham era un orator spiritual și talentat, dar și un bun ascultător. Curând avea să devină foarte popular.

Între timp, după numai câteva luni prăvălia a dat faliment. La acea vreme, Lincoln începuse deja să se gândească la o carieră de politician. Independența financiară și șansa de a comunica cu multă lume i-au lărgit viziunea asupra vieții, stârnindu-i ambiția de a face ceva pentru oameni.

În anul 1832, a decis să participe la alegerile pentru Adunarea Generală Statală. Între timp s-a înrolat voluntar în armată pentru a lupta împotriva indienilor americani. Credea că o carieră militară îi va folosi în alegeri. De fapt, nu a participat la nicio confruntare militară. Trei luni de viață cazonă s-au dovedit a fi un conflict „sângeros" cu țânțarii, așa că a decis să plece din armată și a început să se pregătească de alegeri. Deși se bucura de o popularitate mare în orașul său, era un necunoscut pentru majoritatea locuitorilor statului Illinois, astfel că nu a reușit să fie ales în cadrul acelui scrutin.

După alegeri, a fost nevoit să se confrunte încă odată cu realitatea dură a lipsei unui loc de muncă. Împreună cu prietenul său, William Berry, au împrumutat o sumă de bani pentru a cumpăra o băcănie și au început propria lor afacere. Prăvălia nu s-a dovedit o întreprindere profitabilă și a sfârșit prin a intra în faliment. Necazurile nu s-au sfârșit aici. Berry a murit în urma excesului de alcool, lăsându-i toate datoriile lui Lincoln, care a fost forțat să închidă prăvălia. În următorii cincisprezece ani, Lincoln s-a străduit să-și plătească toate datoriile acumulate atunci.

Deoarece începuse să fie din ce în ce mai strâmtorat, a fost nevoit să lucreze ca salahor în diverse locuri. În acest mod și-a câștigat reputația de om cinstit și muncitor și de camarad credincios. În 1833, cu sprijinul unui prieten, a devenit șeful oficiului poștal din oraș, iar mai târziu topograful localității. Astfel,

To any Minister of the Gospel, or other authorised Person—GREETING.

1842

Clerk

▲ Certificatul de căsătorie al lui Lincoln cu Mary Todd. Este datat 4 noiembrie 1842. Propunerea de căsătorie și căsătoria propriu-zisă au avut loc în aceeași zi, probabil datorită faptului că Mary se temea că familia ei nu va permite acel mariaj.

Versiune diferită

CUM A FOST POSIBIL CA UN NEBĂUTOR SĂ-ȘI DEZVOLTE ABILITĂȚILE DE ORATOR ÎNTR-O TAVERNĂ?

Lincoln a devenit faimos pentru aptitudinile sale de orator, pe care se zice că le-a aprofundat într-un club de dezbateri din New Salem.

Acest club era format dintr-un grup elitist de tineri intelectuali, toți proveniți din acest orășel vestic, preocupați de literatură și societate, dar și de alte chestiuni de interes. Acest grup de intelectuali se reunea o dată pe săptămână într-o tavernă, unde discutau problemele locale sau citeau în public scrierile unora dintre ei.

Lincoln a devenit membru al clubului la scurt timp după ce s-a mutat în New Salem. Când a ținut prima dată un discurs, audiența și-a dat seama că are în față un orator talentat, dar au fost nevoiți să-l corecteze adesea pentru nenumăratele greșeli gramaticale.

Directorul școlii din New Salem, membru al acestui club de dezbateri și-a propus să îmbunătățească talentul înnăscut de orator al lui Lincoln. I-a împrumutat manuale de gramatică și l-a învățat înțelesul subtil al sintaxei. În timp ce era ocupat cu prăvălia și-a folosit timpul petrecut la locul de muncă citind cărți. Într-un timp foarte scurt a reușit să-și dezvolte calitățile oratorice. Datorită acestor eforturi, fiind candidat pentru Adunarea Generală din Illinois a reușit să țină câteva discursuri abile care i-au adus în cele din urmă susținerea maselor.

Este interesant faptul că acest cerc de dezbateri se întrunea într-o tavernă, deoarece Lincoln nu era un adept al băuturii și nu putea fi considerat un băutor. În acea vreme când mișcarea pentru prohibiție începuse să se răspândească și-a câștigat reputația că „Abe este un camarad demn de încredere".

▸ Fotografia tavernei restaurate care a folosit drept loc de întâlnire pentru clubul de dezbateri.

▲ O fotografie a lui Mary Lincoln. Era o femeie elegantă, expresie a rafinamentului și încrederii de sine și care etala cu mândrie comportamentul unei doamne din înalta societate sudistă.

▼ Springfield la mijlocul secolului al XIX-lea. Trecătorii pășeau pe scânduri de lemn ce serveau drept trotuare, în timp ce atelajele trase de cai se trecurau pe străzile nepavate. Așa arăta orășelul din vest unde Lincoln și-a petrecut cea mai mare parte din viață.

viața sa a intrat pe un făgaș firesc. În slujba de la oficiul poștal, a fost adesea solicitat să redacteze scrisori pentru oameni fără știință de carte. În calitate de topograf a străbătut orașul în lung și în lat pentru a măsura noile proprietăți. Prin urmare, numele său a devenit foarte cunoscut printre localnici și curând toți aveau să-l strige după porecla „Abe". Toate aceste circumstanțe au constituit un suport major în cea de-a doua campanie pentru alegeri în care a fost implicat.

În august 1834 a câștigat în alegerile organizate pentru Adunarea Generală din Illinois, iar în luna noiembrie a pășit pentru prima dată în sala acestui for legislativ.

O căsătorie plină de mistere

La acea vreme, remunerația unui legislator, membru al Adunării Generale a Statului Illinois era de trei dolari pe zi. Deși salariul era satisfăcător, nu putea beneficia de acesta decât pe perioada mandatului, iar la terminarea acestei perioade trebuia să se întoarcă la vechile sale îndeletniciri de șef de poștă și topograf.

Văzându-l în această situație, prietenul său, avocatul John Stuart i-a propus să obțină autorizarea pentru a practica avocatura. Dacă aceasta era o oportunitate de a ieși din încurcătură, un om ca Abraham merita măcar să încerce. Prietenul său, avocatul Stuart, l-a asigurat că existau numeroși oameni care primiseră permisiunea de a practica avocatura fără să posede o educație juridică formală și, în acest sens, i-a împrumutat mai multe cărți de drept.

După terminarea mandatului în Adunarea Generală s-a întors în New Salem. Mergând încă la vechea slujbă, Abraham a început să se preocupe serios în timpul liber de studiul dreptului. În consecință, în anul 1836, după ce s-a străduit să fie reales în Adunarea Generală, a reușit să treacă examenul de intrare în barou. Anul următor a părăsit New Salem și s-a mutat în Springfield, unde trebuia să se stabilească și capitala statului, și a început activitatea în cadrul biroului de avocatură „Stuart".

În Springfield, Lincoln și-a făcut stângaci intrarea în societatea vremii, locul unde se întrețineau doamnele și domnii de rang înalt. Fiind un umil băiat din provincie și neavând maniere elegante, nu a fost bine primit în compania doamnelor din înalta societate. În ciuda unor asemenea inconveniente, acest tânăr ambițios a ajuns în cele din urmă să se căsătorească cu Mary Todd, una dintre „giuvaerele" acestei lumi elitiste.

S-au întâlnit pentru prima dată în iarna anului 1839. Mary Todd era fiica unui bancher bogat din Kentucky. L-a întâlnit pe Abraham în timp ce își vizita sora măritată cu un personaj influent din Springfield. De fapt scopul real al vizitei era să-și găsească un potențial soț. O fată așa de frumoasă și elegantă trebuia să-și poată alege orice tânăr ar fi dorit. Nu se știe de ce alegerea sa a căzut asupra lui Abe. Singurul lucru pe care-l aveau în comun se pare că era tenacitatea.

În orice caz, după o relație de un an, în cele din urmă s-au logodit, dar s-au separat la scurt timp din cauza opoziției puternice a familiei Todd care nu vedea cu ochi buni căsătoria, din cauza diferenței de clasă socială. Abraham a renunțat la gândul căsătoriei cu Mary Todd, iar după ceva vreme s-a resemnat și a cerut mâna sorei unui cunoscut, în vârstă de 17 ani, dar a fost refuzat imediat. După aceste întâmplări, cu ajutorul unui prieten, a reușit s-o vadă din nou pe Mary Todd. În ziua de 4 noiembrie a anului 1842, atunci când aceasta a împlinit 24 de ani a cerut-o încă odată în căsătorie. În aceeași zi, au semnat actele de căsătorie și au organizat o mică ceremonie nupțială în livingul casei unde locuia sora lui Mary.

▶ O fotografie a lui William Herndon. În ciuda faptului că era cu nouă ani mai tânăr decât Lincoln, aveau o relație sinceră și deseori erau văzuți împreună la evenimentele Partidului Whig. După moartea lui Lincoln, Herndon a devenit biograful său, poate și datorită faptului că fusese un apropiat al acestuia.

▼ Biroul de avocatură „Lincoln-Herndon" în anul 1844. Atât Lincoln cât și Herndon nu manifestau nicio preocupare pentru ordine și bună rânduială și din acest motiv în biroul lor era o adevărată harababură cu hârtii și documente împrăștiate peste tot.

Disperare și resemnare

Dezamăgirea resimțită la Washington

„ÎN RĂZBOIUL CU MEXIC, primul loc unde soldații americani și-au vărsat sângele a fost pe pământ american sau pe pământ mexican?" aceasta este întrebarea pe care congresmenul Lincoln din partea Partidului Whig i-a adresat-o lui Polk, președintele Partidului Democrat în decembrie 1847.

Întrebarea a fost adresată cu scopul bine determinat de a dezvălui motivele reale care stătuseră în spatele deciziei de a declanșa Războiul Mexicano-American. Exista suspiciunea că adevăratul motiv nu era așa-zisa invazie mexicană, pe care autoritățile americane o clamau, ci un complot pus la cale de anumiți membri ai guvernului în scopul de a extinde frontierele Uniunii. La acea vreme, majoritatea populației nu manifesta niciun interes pentru astfel de chestiuni. Victoria era aproape sigură, iar America putea să-și extindă granițele până la coastele Pacificului prin încorporarea teritoriilor cucerite de la mexicani.

Cu un an înainte, în luna august, Lincoln fusese ales membru al Camerei Reprezentanților din Congresul Statelor Unite. Pasiunea cu care participa la activitatea politică a Partidului Whig, dar și cariera sa fulminantă de avocat l-au adus în situația de a câștiga alegerile; totuși, scena politică a timpului era dominată de Partidul Democrat, care declanșase războiul cu Mexicul.

În ciuda acestei situații, anul următor alegerile prezidențiale au fost câștigate de Partidul Whig. Candidatul nominalizat de Partidul Whig era generalul Zachary Taylor. Generalul Taylor devenise un erou național datorită prestației sale militare din timpul Războiului Mexicano-American. Pe de altă parte, Lincoln nu a izbutit să fie reales după terminarea mandatului. În afară de faptul că a căzut la o înțelegere cu rivalii săi din partid pentru a-i sprijini după terminarea mandatului, într-un stat ca Illinois cu o populație majoritară favorabilă războiului, un contestatar al războiului precum Lincoln avea prea puține șanse de reușită. A depus eforturi pentru a obține măcar o funcție ministerială în cadrul noii administrații, dar tot ce i s-a oferit a fost poziția de guvernator al statului Oregon. La acea vreme, Oregon era cel mai izolat stat al Uniunii. Lincoln a fost dezamăgit de modul în care partidul îi răsplătise munca și a decis să se concentreze pe activitatea din avocatură.

Oamenii care l-au susținut emoțional în acea perioadă de grele încercări au fost fii săi: Robert, născut în 1843, și Edward, venit pe lume în 1846. Din nefericire, în anul 1850, când Lincoln s-a întors acasă, Edward a murit în urma unei afecțiuni contractate chiar după aniversarea sa. După aproximativ zece luni, s-a născut al treilea fiu al său, William, urmat apoi de cel de-al patrulea în anul 1853 și care a fost botezat Thomas. Soarta crudă l-a lovit din nou atunci când fiul său, William a murit la vârsta de 12 ani, iar mai târziu, celălalt băiat, Thomas a murit la vârsta de 18 ani. Robert a fost singurul copil care a supraviețuit până la maturitate.

Redeşteptarea pasiunii pentru politică

Datorită renunțării la activitățile politice și concentrării asupra avocaturii, biroul „Lincoln-Herndon" a devenit foarte prosper. Reputația de avocați talentați ce solicitau un onorariu modest s-a răspândit rapid în tot statul, aducându-le mai multe cazuri decât își puteau imagina. Pe scena politică, prăpastia dintre Nord și Sud se adâncea ireversibil.

▲ Portretul președintelui Polk. A pretins de la Anglia nordul coastei Pacificului și a extins granițele Americii prin încorporarea vechilor teritorii mexicane câștigate în urma războiului cu Mexicul. Aceasta este epoca în care America și-a extins hotarele de la coasta atlantică spre coastele Pacificului.

▼ O ilustrație din secolul al XIX-lea care descrie evenimentele sângeroase din Kansas petrecute în luna mai a anului 1856. La acea vreme, Kansas era un teritoriu în care adoptarea sclaviei trebuia să se decidă prin vot popular. Proclamarea ca stat al uniunii americane urma să se producă în curând. Aboliționiștii radicali s-au confruntat cu sprijinitorii sclaviei într-o încăierare ce a dus la moartea mai multor oameni.

Litografie ce înfățișează o bătălie dintre armatele americane și mexicane. Războiul Mexicano-American s-a declanșat în aprilie 1846. La sfârșit, Mexicul a fost nevoit să cedeze teritoriile California și New Mexico către America.

Nordul industrializat și Sudul agricol își disputaseră supremația în nenumărate rânduri, dar problema majoră care-i expunea pe poziții antagonice era chestiunea sclaviei. În Nord, încă de la începutul secolului al XIX-lea, sclavia fusese abolită prin lege în toate statele. În consecință, se crease o mișcare puternică care solicita ca Sudul să aplice aceeași legislație. Pe de altă parte, Sudul, unde sclavia era considerată un mijloc întemeiat pentru a procura lucrători necesari pe plantațiile întinse de bumbac, a pretins că solicitarea de a aboli sclavia era o intruziune flagrantă în drepturile sudiștilor de a întreprinde un comerț profitabil.

Deși Sudul a fost de acord să ratifice ceea ce s-a numit „Compromisul Missouri", semnat în 1820 și care stipula că sclavia nu se poate extinde spre nord, după paralela de 36°30'N, încorporarea continuă a unor noi teritorii din vest a devenit o adevărată amenințare pentru siguranța regiunii sudiste. Aceste state nou-apărute se conduceau după o legislație liberală care incrimina sclavia, iar pericolul ca Senatul federal să solicite abolirea totală a sclaviei pe teritoriul Uniunii era iminent.

În luna mai a anului 1854, în toiul frământărilor cauzate de chestiunea sclaviei, a fost promulgat „Actul Kansas-Nebraska". Acest document stipula că adoptarea sau abolirea sclaviei în noile teritorii Kansas și Nebraska, ce erau pe cale să se proclame state, ar trebui decisă în urma unui vot popular. Acest act ducea la ineficacitatea „Compromisului Missouri", deoarece ambele teritorii se aflau la nord de paralela de 36°30' N.

Lincoln a fost șocat când a auzit că acest act fusese adoptat. Dacă lucrurile mergeau în această direcție, sclavia s-ar fi perpetuat la nesfârșit. Dar era oare posibil ca statele ce aboliseră sclavia să coexiste pașnic cu cele care o susțineau, într-o singură țară? Și-a dat seama că acest lucru nu era posibil și că perpetuarea regimului de sclavie ducea inevitabil la divizarea Americii. Când Lincoln a realizat acest lucru s-a hotărât să refacă relațiile cu Partidul Whig. În acel timp, senatorul care propusese acel act era Stephen Douglas din Illinois.

În ziua de 3 octombrie 1854, Douglas a ținut un discurs public în Springfield, iar ziua următoare, Lincoln a susținut și el un alt discurs în același loc ca și Douglas. În dimineața de 16 octombrie, Douglas a mai ținut un discurs, dar în aceeași zi, spre amiază, Lincoln a organizat o adunare în același loc, unde a ținut o cuvântare prin care se opunea cu vehemență propunerilor lui Douglas. Cele două discursuri în care Lincoln îl ataca tăios pe Douglas, au dus la creșterea reputației și popularității acestuia nu numai printre concetățenii săi, ci și printre locuitorii altor state.

În acea perioadă, oamenii care se opuneau sclaviei au format Partidul Republican. Lincoln ura sclavia, dar credea că singurul efect notabil rezultat din acțiunile noului partid era să irite Sudul, prin urmare a ezitat să se alăture noii mișcări politice. Curând, susținătorii și opozanții sclaviei din Kansas s-au încăierat într-o luptă, în urma căreia mai mulți oameni au fost uciși. De asemenea, exista o stare de ostilitate în interiorul Camerei Reprezentanților, iar instabilitatea guvernamentală s-a înrăutățit. Situația devenise atât de explozivă încât politicienii au fost nevoiți să se declare fie pro, fie împotriva sclaviei, dacă doreau să obțină sprijinul popular.

În mai 1856, Lincoln s-a decis în cele din urmă să declare deschis opoziția sa împotriva sclaviei și să se alăture astfel Partidului Republican.

Biblioteca de amintiri

CASA LUI LINCOLN

Deși a devenit președinte al Statelor Unite, toată viața sa, Lincoln a deținut o singură locuință. O casă în Springfield pe care a cumpărat-o după nașterea fiului său cel mare, Robert. La acea vreme, era în continuare înglodat în datoriile pe care le acumulase în New Salem, prin urmare banii pentru casă au venit de la familia soției sale, Mary Todd.

Cuplul a locuit în această casă pentru mai bine de șaptesprezece ani, înainte de a se muta la Casa Albă. Acești ani au fost marcați de nașterea și decesul celui de-al doilea fiu și mai târziu de nașterea celui de-al treilea și a celui de-al patrulea dintre copii. Pentru că familia se lărgea tot mai mult, au dispus construirea celui de-al doilea etaj, casa ajungând să aibă 12 camere, așa cum se poate vedea și azi.

Pentru Lincoln, „acasă" însemna această casă din Springfield. A petrecut o bună bucată de vreme departe de aceste locuri în perioada în care își desfășura activitatea politică, dar și în timp ce practica avocatura. În calitate de avocat trebuia să-și viziteze clienții chiar și la țară, dar, ocazional simțea nevoia de a utiliza biroul ca un loc de refugiu, departe de familie. Micile fricțiuni din interiorul familiei nu s-au materializat niciodată în ceva serios, dar au existat anumite probleme în viața de cuplu.

Nu se știe când a început să fie cuprins de un soi de disperare, dar se spune că în multe situații era văzut într-o dispoziție sumbră, chiar și în anii tinereții.

Fiind amândoi ambițioși, se potriveau de minune în multe privințe. Mary a tratat cariera politică a soțului ei ca și cum ar fi fost propria sa carieră. Era adeseori forța motrice din spatele realizărilor acestuia. Se zvonea că Lincoln „a devenit președinte prin mijlocirea soției sale".

▲ O caricatură care înfățișează incidentul din incinta Senatului Statelor Unite, când un reprezentant al unui stat sudist și-a folosit bastonul pentru a-l ataca pe Sumner, senator de Massachusetts, care criticase poziția Sudului. După acest incident, unii senatori au venit înarmați la Senat.

Primul președinte republican

Dezbaterea Lincoln-Douglas

ÎN ALEGERILE FEDERALE din Illinois pentru Senat din anul 1858, subiectul care a stârnit cel mai viu interes în rândul națiunii a fost realegerea lui Stephen Douglas, inițiatorul „Actului Kansas-Nebraska". După nefericitele evenimente din Kansas, Douglas, având de partea sa constituția statului și uzând de principiul suveranității poporului, s-a confruntat cu președintele James Buchanan din partea Partidului Democrat, formațiune din care provenea însuși Douglas. În atare condiții, poporul era bulversat, întrebându-se ce avea să se întâmple în viitor.

Partidul Republican l-a nominalizat candidat pe Lincoln în confruntarea cu Douglas. În discursul ținut în momentul în care a fost nominalizat candidat, l-a criticat dur pe Douglas, afirmând că dacă principiul suveranității poporului era aplicat cu strictețe, aceasta însemna extinderea sclaviei. De asemenea, a declarat, folosindu-se de un citat din Biblie, că „o casă împărțită nu poate dura". Se spune că aceste cuvinte au prefigurat izbucnirea Războiului Civil.

În vara acelui an l-a provocat pe Douglas la o dezbatere publică. Douglas a acceptat, iar din luna august până în luna octombrie au avut loc mai multe astfel de confruntări publice.

Regulile impuse în cadrul acestor dezbateri erau următoarele: unul dintre oponenți trebuia să-și expună punctul de vedere timp de oră, apoi celălalt trebuia să contracareze argumentele primului timp de o oră și jumătate iar la final primul dispunea de treizeci de minute pentru a trage concluziile. Cel care asculta prima dată argumentele celuilalt, trebuia să înceapă confruntarea în dezbaterea viitoare.

Conținutul dezbaterilor era comunicat întregii națiuni. Într-o asemenea confruntare, Lincoln l-a întrebat pe Douglas, „conform principiului suveranității poporului, dacă cetățenii tuturor statelor americane acceptă expansiunea sclaviei, în afară de un singur stat, sunteți de acord că sclavia nu trebuie introdusă în acest stat?" Când Douglas a replicat „da", popularitatea sa în rândul susținătorilor sclaviei a scăzut dramatic.

Totuși, candidatul ales pentru Senat a fost Douglas. Principala cauză a acestui rezultat a fost faptul că alegerile au fost ținute în baza listelor de votanți din 1850, prin urmare cetățenii din noile teritorii ale Nordului, care se opuneau sclaviei, nu s-au regăsit pe aceste liste.

Lincoln a fost descurajat de rezultat, dar alegerile au avut și o latură pozitivă. Abraham Lincoln nu era un politician cunoscut dincolo de granițele statului Illinois, dar în urma scrutinului a devenit un personaj faimos la nivelul întregii țări.

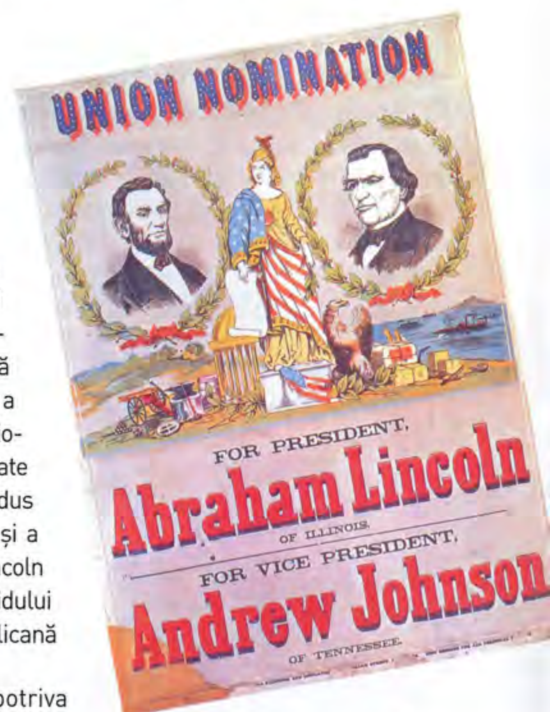
▲ Susținători ai lui Lincoln adunați în fața casei sale. Mărșăluiau în pas cadențat în ritmul unui cântec compus special pentru aceste alegeri. Lincoln, postat în fața intrării, poartă o cămașă albă.

Strategia pentru îmbunătățirea imaginii publice

America a pășit în deceniul șase al secolului al XIX-lea sub auspiciile izbucnirii războiului dintre Nord și Sud. Era un an de alegeri prezidențiale, alegeri ce aveau loc odată la patru ani.

La Convenția Republicană a statului Illinois din luna mai a acelui an, o rudă a lui Lincoln, John Hanks a intrat în sala de dezbateri, ținând în mâini doi țăruși. Acești țăruși proveneau de la gardul pe care-l construise Lincoln cu treizeci de ani în urmă la casa părintească și au servit pentru a transmite următorul mesaj „Fiul unui pionier pentru președinție". Această modalitate neobișnuită de a-și exprima sprijinul a produs o puternică impresie printre participanți și a jucat un rol decisiv în nominalizarea lui Lincoln drept candidat la nivel național al Partidului Republican. Convenția Națională Republicană s-a ținut în ziua de 16 a lunii următoare.

Lincoln a purtat lupte grele împotriva altor candidați cotați mult mai bine pentru a ajunge în cele din urmă candidatul Partidului Republican la alegerile prezidențiale; dar în spatele scenei, cel care a dus pe umerii săi întreaga povară a scrutinului a fost David Davis, strategul campaniei. Davis a fost un avocat ce s-a folosit de mijloace murdare de campanie în perioada votului preliminar din cadrul Partidului Republican.

▲ Un poster electoral al lui Lincoln folosit în campania pentru alegerile prezidențiale. Posterul îi înfățișează pe Lincoln (în stânga) candidat pentru președinte și pe Andrew Johnson (în dreapta) candidat pentru vicepreședinte. După asasinarea lui Lincoln, Johnson a preluat mandatul prezidențial.

▲ Lincoln, în momentul în care a fost ales președinte. În această imagine, barba sa nu este atât de stufoasă, dar în momentul desfășurării ceremoniei de investire ce a avut loc anul următor, obrajii îi sunt acoperiți de firele bărbii. A fost primul președinte ales al Statelor Unite ale Americii care a avut barbă.

De exemplu, cu o zi înaintea votului a distribuit permise de intrare măsluite susținătorilor, pentru a-i plasa în fața secțiilor de votare. În ziua următoare, ziua votului, înainte de sosirea adepților celorlalți candidați le-a spus susținătorilor cu permise măsluite să se posteze înăuntrul secțiilor de votare, unde să-și facă simțită prezența. De asemenea, a promis unor persoane influente că „atunci când vom câștiga acest vot, veți avea asigurat un loc în Cabinet". Lincoln era străin de astfel de practici petrecute în culisele politicii.

Cînd au început alegerile prezidențiale, membri ai Partidului Republican, scandând numele candidatului, au început să defileze cu un țăruș și o torță în mâini, obiecte ce au devenit simbolurile campaniei lui Lincoln. Acestea i-au creat imaginea de „cel care a construit garduri", imagine ce s-a răspândit mai apoi în toată țara. Tabăra lui Lincoln a înțeles cât de importantă era crearea unei imagini pentru candidatul prezidențial. De menționat este faptul că la acea vreme nu se obișnuia ca un candidat să apară în mijlocul campaniei sale, dar chiar și fără să susțină discursuri publice, existau destule mijloace să i se creeze o imagine pozitivă și atractivă. Lincoln le-a oferit celor care se ocupau de campania sa o scurtă autobiografie pe care o scrisese cu un an înainte și a lăsat să-i crească barba pentru prima dată. Se apropia deja de vârsta de 51 de ani.

Motivul pentru care și-a lăsat barbă a fost determinat de faptul că a primit o scrisoare în luna octombrie, cu doar o lună înainte de începerea campaniei prezidențiale. Expeditorul era o fetiță de numai 11 ani din New York pe numele ei, Grace Beadle. „Cred că figura ta slabă ar fi mult mai impozantă dacă ai avea barbă", scria aceasta. O fetiță care credea că barba îi conferă prestanță lui Lincoln, l-a determinat pe acesta să-i urmeze sfatul.

Pe de altă parte, Partidul Democrat, formațiunea rivală a republicanilor s-a împărțit în două: Partidul Democrat Sudist și Partidul Democrat Nordist. Stephen Douglas a fost desemnat candidat al Partidului Democrat Nordist pentru alegerile prezidențiale, dar s-a opus cu vehemență atât Partidului Republican cât și Partidului Democrat Sudist, dar până la urmă a pierdut bătălia prezidențială.

În ziua de 6 noiembrie 1860, aflat în Springfield, Lincoln a fost întâmpinat cu mult entuziasm de popor. A fost primul care a adus victoria politică în alegerile prezidențiale pentru Partidul Republican.

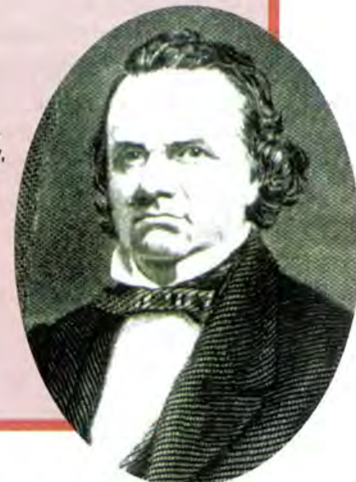
Omul-cheie

DOUGLAS: PERSONAJUL CARE I-A OFERIT OCAZIA LUI LINCOLN DE A DEVENI CELEBRU

Stephen Douglas și Lincoln au fost adevărați rivali în timpul desfășurării alegerilor din 1858 pentru scaunul de senator de Illinois, dar și în 1860 la alegerile prezidențiale. Cei doi erau foarte distincți și din punct de vedere fizic. În contradicție cu înălțimea de 1,93 m a lui Lincoln, statura lui Douglas era de numai 1,62 m, din acest motiv fiind poreclit „Micul uriaș". În timpul dezbaterilor, vocea lui Lincoln era mult mai puternică, iar a lui Douglas era mai profundă.

Carierele lor politice s-au dezvoltat într-un ritm complet diferit. Douglas erau un avocat ce își începuse cariera politică pe la vârsta de 20 de ani. Inițial a fost ales în legislativul statului Illinois, apoi a fost desemnat în cadrul Curții Supreme de Justiție a statului Illinois, pe urmă a fost ales de două ori în cadrul Congresului (în Camera Reprezentanților), iar în anul 1847 a fost ales senator. În acel an, Douglas avea 34 de ani, iar Lincoln, care era doar cu patru ani mai vârstnic decât acesta tocmai fusese ales membru al Camerei Reprezentanților Statelor Unite. În plus, după finalizarea mandatului, Lincoln s-a retras din politică pentru mai mulți ani, permițându-i lui Douglas să avanseze pe scena publică.

Aceste personaje diametral opuse aveau totuși ceva în comun. Ambii erau susținători înfocați ai unității naționale. După alegerile prezidențiale, Douglas s-a transformat dintr-un adversar al lui Lincoln într-un suporter al noii administrații. În timpul discursului inaugural, Lincoln a devenit foarte nervos, neștiind unde să-și pună pălăria de mătase pe care o ținea; Douglas, care stătea în spatele său s-a oferit să-i ia pălăria și să i-o păstreze pe perioada discursului. Odată cu izbucnirea Războiului Civil, Douglas s-a străduit să obțină sprijinul Partidului Democrat nordist pentru administrația lui Lincoln. În 1861, în timpul unui sejur politic în care a ținut mai multe discursuri, Douglas a decedat la vârsta de 48 de ani în urma contactării febrei tifoide.

▶ Portretul „Micului uriaș", Stephen Douglas. Se spune că Mary, soția lui Lincoln și-ar fi dorit să se mărite cu Douglas, dar, pentru că acesta nu-i acordase nicio atenție, s-a răzgândit și s-a căsătorit cu Lincoln.

▼ 4 martie 1861. Mii de oameni s-au adunat în fața clădirii Capitoliului pentru a asculta discursul ținut de Lincoln la inaugurarea ceremoniei de investire. În cuvintele adresate națiunii a reliefat importanța evitării unui război între Nord și Sud: „nu suntem inamici, suntem prieteni".

Izbucnirea Războiului de Secesiune

„Războiul de independență" al statelor sudiste

ÎN DIMINEAȚA ZILEI de 11 februarie a anului 1861, un tren oarecare a părăsit stația orașului Springfield. Lincoln se afla în acest tren care avea ca destinație capitala Washington. Încă din luna noiembrie a anului anterior, când reușise să câștige alegerile prezidențiale, se confruntase cu o serie întreagă de decepții pe care le trăise de la înălțimea fotoliului de la Casa Albă. Conflictul dintre Nord și Sud părea să nu mai aibă cale de întoarcere. Statele sclavagiste sudiste nu-l recunoșteau ca președinte, din cauza poziției sale ferme împotriva sclaviei și în consecință au proclamat secesiunea de Statele Unite ale Americii.

Scânteia a fost aprinsă în decembrie 1860, în momentul în care statul Carolina de Sud și-a proclamat despărțirea de Uniune. Statul Carolina de Sud a fost în curând urmat de Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana și Texas. În ziua de 8 februarie 1861, aceste state au format Statele Confederate ale Americii, în fruntea cărora a fost ales președinte generalul Jefferson Davis din Mississippi. Mai devreme sau mai târziu, congresmenii sudiști au demisionat din fotoliile deținute în Senatul și Camera Reprezentanților ale SUA, iar ofițerii din aceleași regiuni au renunțat la pozițiile și gradele din armata unională. Atât în Nord cât și în Sud au început să se răspândească zvonuri despre izbucnirea unui război.

Buchanan, care era încă oficial președinte la acea vreme, nu a fost capabil să ia nicio măsură efectivă care să împiedice secesiunea statelor sudiste. Lincoln a fost solicitat să sprijine inițiativa de a se găsi un compromis între statele din Nord și cele din Sud, dar acesta a refuzat. Un astfel de compromis ar fi dus la încălcarea principiilor pe care se fondase Partidul Republican, a cărui opoziție împotriva sclaviei devenise notorie.

Lincoln a preluat oficial mandatul prezidențial în ziua de 4 martie 1861. Nu s-a putut bucura nici măcar de prima sa zi în calitate de președinte, pentru că a fost pus în situația de a lua o decizie crucială în legătură cu fortul Sumter din Carolina de Sud ce fusese împresurat de armata confederată. Fortul nu mai dispunea de

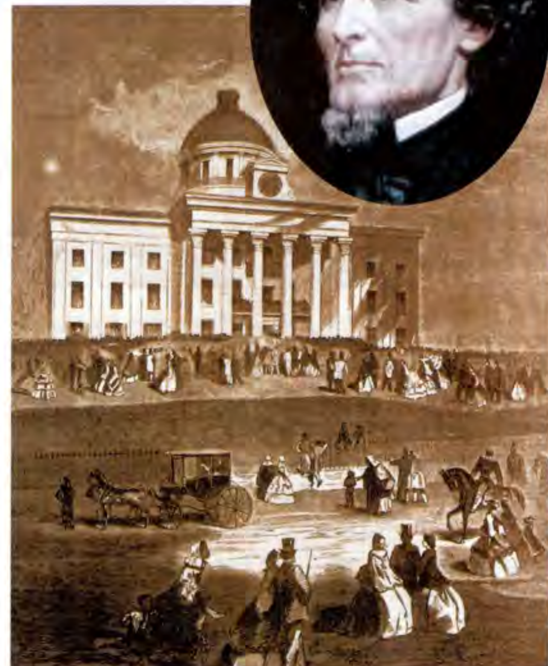
▲ Litografie reprezentând atacul forțelor confederate asupra fortului Sumter. Războiul Civil American, izbucnit între statele nordice și cele sudice s-a declanșat ca urmare a atacului asupra fortului Sumter și s-a extins pe o perioadă de patru ani. Lincoln era conștient de pericolul unui atac iminent pe uscat, dar se pune că a folosit forțele navale în scopul de a distrage atenția armatei confederate.

▼ Portretul lui Jefferson Davis, președintele Statelor Confederate ale Americii (Sudul). Davis, un ofițer absolvent de academie militară a fost un personaj cu o lungă carieră în spate. Înainte de război a fost secretar de război (ministru de război) în guvernul federal.

▼ Secretarul de Stat (ministrul de externe), Seward. A fost odinioară oponentul lui Lincoln la nominalizarea republicană pentru candidatura prezidențială, dar mai târziu a devenit unul dintre cei mai buni prieteni ai acestuia.

▲ O ilustrație dintr-un ziar înfățișând clădirea Capitoliului (Congresului) Statului Alabama din Montgomery, locul unde în februarie 1861 s-au proclamat Statele Confederate ale Americii, uniune formată din statele sudiste care au decis secesiunea de Statele Unite ale Americii.

CLIPE PERSONALE

GLUMELE UNCHIULUI ABE

Judecând după înfățișarea din fotografiile și portretele de epocă, Lincoln dădea impresia unei persoane cu o expresie tristă și cu un caracter trufaș. Adevărul este că suferea de o depresie cronică de care era cuprins adeseori. În restul timpului era o persoană spirituală, care își delecta apropiații cu o mulțime de glume. Privind fotografiile sale, nu-ți poți imagina că Lincoln era un adevărat maestru al glumelor.

Încă din copilărie, îi plăcea stârnească hohote de râs printre oamenii din jur, dar în perioada în care și-a dezvoltat abilitățile oratorice ca avocat, glumele sale au devenit și mai reușite. După ce a ajuns președinte, glumele sale au ajuns celebre. În jurul anului 1863, au apărut mai multe culegeri cu glumele făcute de Lincoln.

De exemplu, iată una dintre glumele care au rămas în istorie. Într-o zi, președintele făcea o plimbare pe jos cu William H. Seward, secretarul de stat. Deodată, zărind o prăvălie ce purta numele de „T.R. Strong" a exclamat, „Ei bine, eu cred în tăria cafelei". Era o aluzie la numele prăvăliei care se putea citi astfel: „Ceaiul este tare" („Tea are strong" – „T.R. strong").

Altădată, în timpul unui discurs a fost acuzat că „este un om cu două fețe". A replicat mucalit că, „dacă aș mai avea o altă față, aș mai purta-o pe aceasta?", demonstrând că orice subiect putea fi motiv de glumă pentru el.

Deoarece Lincoln făcea numeroase glume și vorbea tot timpul era foarte dificil să înțelegi ce și cum gândește. William Herndon, împreună cu care Lincoln condusese biroul de avocatură, ar fi spus că „Nu am mai văzut niciodată un om ca el; este foarte rezervat și niciodată nu-și dezvăluie adevăratele gânduri și sentimente." Se pare că prin intermediul glumelor, Lincoln încerca să comunice cu alți oameni, dar în același timp glumele sale erau o modalitate de a-i ține pe oameni la distanță.

provizii și dacă se încerca aprovizionarea cu alimente era evident că armata confederată s-ar fi opus și astfel declanșarea unei lupte ar fi fost inevitabilă.

Discuțiile în legătură cu această chestiune au durat aproape o lună. În final, președintele a decis să fie trimis un corp expediționar de asistență către fortul Sumter prin intermediul flotei navale. În avans, a informat statul Carolina de Sud despre decizia luată, dar în ziua de 12 aprilie, atunci când flota unionistă de aprovizionare a sosit în largul coastelor Carolinei de Sud, armata confederată a deschis focul asupra fortului. Se spune că acest atac a fost declanșat fără autorizarea președintelui confederat Davis, iar după 36 de ore de lupte crâncene, fortul s-a predat.

Războiul Civil American abia începuse.

Erorile strategice ale armatei nordiste

În ziua în care fortul Sumter s-a predat, Lincoln a chemat sub arme pentru trei luni peste 75.000 de soldați voluntari.

Perioada de numai trei luni a serviciului militar a demonstrat clar că președintele prevedea sfârșitul ostilităților în cel mai scurt timp. Nu numai Lincoln se arăta optimist în această privință. În privința capacității militare, a resurselor naturale și financiare, Nordul era considerat mult mai puternic decât Sudul. Se credea că victoria va fi destul de facilă. În curând aveau să se confrunte cu adevărata forță a statelor sudiste.

Două zile mai târziu, statul Virginia, care respinsese anterior propunerea confederaților de a li se alătura a decis să se desprindă de Uniune; în urma acestor evenimente, fortul Harpers Ferry, cartierul general al forțelor unioniste din Virginia a fost ocupat de milițiile confederate. Virginia a fost urmată de Arkansas, Carolina de Nord și Tennessee. Toate aceste state au declarat secesiunea și s-au alăturat Confederației, în a cărei componență intrau acum 11 state.

În cealaltă tabără, statele nordice coordonate de la Washington au reușit să atragă de partea lor statul Maryland, pe teritoriul căruia era permisă sclavia și a cărui populație era partizană a secesiunii.

În ziua de 16 iulie, armata nordistă a început operațiunile militare. Pe 21 iunie, în apropiere de un râu din Virginia, denumit Bull Run, s-a văzut față în față cu armata sudistă. În mod cu totul surprinzător, nordiștii s-au confruntat cu o înfrângere catastrofală.

Prima bătălie importantă a Războiului Civil se sfârșise prin înfrângerea armatelor nordiste, ceea ce l-a determinat pe Lincoln să-și reconsidere poziția față de acest conflict. A decis să extindă perioada serviciului militar voluntar de la trei luni la trei ani și să întărească blocada maritimă asupra porturilor sudiste. A atacat statele Virginia și Tennessee, a conceput un plan strategic de trimitere a unei expediții militare în regiunea fluviului Mississippi. Strategia s-a dovedit destul de eficientă, dar comandantul șef al trupelor unionale, generalul George B. McClellan a întârziat operațiunile și ofensiva militară.

Vremea a trecut și noul an a sosit fără să existe nici cea mai slabă certitudine în legătură cu sfârșitul războiului. Curând, președintele Lincoln a trebuit să facă față oprobiului public. În luna februarie, cel de-al treilea fiu al său, William s-a stins din viață în urma unei febre puternice; avea numai 11 ani. Odată cu sosirea primăverii pesimismul și viziunile sumbre au adâncit starea în care se găsea președintele american.

▲ Un portret al lui Lincoln împreună cu familia sa, pictat în secolul al XIX-lea. Din stânga, soția sa, Mary, al treilea său fiu, William, primul său fiu, Robert și al patrulea fiu, Thomas. Perioada de război a constituit un moment dificil pentru președinte și numai în sânul familiei a putut găsi câteva clipe de liniște și pace sufletească.

▼ O litografie realizată în secolul al XX lea care înfățișează soldați ai armatei confederateluptând în bătălia de la Bull Run. În ziua de 21 iulie, 30.000 de soldați unioniști și un număr similar de soldați confederați s-au luptat violent în apropiere de râul ce poartă denumirea de Bull Run. Armata nordistă a fost decimată, iar armatele sudiste au suferit de asemenea pierderi uriașe.

Celebrul discurs dedicat soldaților căzuți în luptă

Creşterea nemulţumirilor populare

RĂZBOIUL A DURAT mai mult decât se așteptase, iar președintele Lincoln a început să fie criticat acerb de opinia publică; se spunea chiar că nu este un președinte capabil să conducă țara într-o perioadă de război. Cu toate că a dispus înlocuirea comandanților militari, nu a reușit să găsească un general capabil să întrunească toate calitățile necesare. Între timp, faimosul general Robert E. Lee comandantul armatei sudiste a invadat Nordul, iscând panică în rândul populației. În luna septembrie a anului 1862, armatele sudiste și nordiste s-au confruntat în apropiere de pârâul Antietam, un afluent al fluviului Potomac. Sângeroasa bătălie a lăsat pe câmpul de luptă peste 20.000 de soldați morți, dar victoria a revenit trupelor nordiste comandate de McClellan. De fapt, Lincoln îi luase odată comanda lui McClellan, dar a revenit asupra deciziei exact în perioada în care s-a desfășurat bătălia de la Antietam.

Victoria de la Antietam a atenuat criticile la adresa administrației Lincoln, în condițiile în care războiul dura mai mult decât se așteptase. Această perioadă de acalmie i-a oferit lui Lincoln oportunitatea de a face publică „Proclamația de Emancipare"; plănuise să facă acest demers de mai multă vreme și așteptase momentul potrivit pentru a face acest anunț. În ziua de 1 ianuarie a anului următor, președintele a făcut public textul proclamației. Acest document a afectat semnificativ cursul ostilităților.

Populația de culoare a început să se înroleze în armată și până la sfârșitul Războiului Civil, 190.000 de soldați au fost încadrați sub arme în diferite unități. Pe de altă parte, prezența acestora a jucat un rol important în justificarea războiului față de puterile străine. Chiar și Anglia, care avea interese comerciale puternice în producția de bumbac din Sud nu putea recunoaște pe față existența Confederației. Pe teatrele de operațiuni armata unionistă se confrunta cu înfrângerile. McClellan a reușit să smulgă victoria în bătălia de la Antietam, dar a eșuat în urmărirea și distrugerea armatei generalului Lee. Lincoln a decis să-i ridice comanda trupelor. Din nefericire, ceilalți comandanți care au preluat atribuțiile lui McClellan nu au avut parte de mai mult succes. Înfrângerile s-au succedat una după alta. La acea vreme, când criticile la adresa guvernării s-au intensificat, politicienii de la putere s-au temut că „în atare circumstanțe, Partidul Republican nu va fi capabil să câștige viitoarele alegeri prezidențiale".

Când bătălia de la Gettysburg s-a sfârșit, 8.000 de cadavre de soldați zăceau pe câmpul de luptă. Se spune că unul din motivele pentru care generalul Meade nu a dispus urmărirea armatelor sudiste înfrânte a fost acela că împrejurimile emanau un miros înspăimântător de cadavre în putrefacție.

▲ Portretul unui soldat voluntar de culoare înrolat în Corpul I de soldați negri al armatei nordiste, în cadrul regimentului 54. „Proclamația de Emancipare" a convins numeroși oameni de culoare să participe în cadrul operațiunilor armatei nordiste, ca soldați voluntari.

▼ Lincoln (înfățișat în partea stângă) vizitând cartierul general al armatei nordiste din Antietam. Lincoln a făcut presiuni asupra comandantului șef, McClellan (înfățișat în partea dreaptă) să pornească în urmărirea armatei sudiste, dar acesta nu a urmat îndemnul și astfel a pierdut șansa unică de a distruge majoritatea trupelor confederate.

▼ O gravură din secolul al XIX-lea care înfățișează revoltele violente din New York care s-au produs pe fondul nemulțumirilor populare cauzate de încorporările forțate. Bărbații supuși încoporării puteau achita o taxă de 300 de dolari sau echivalentul în natură pentru a beneficia de scutire de la serviciul militar; aceste măsuri au dat naștere unor reacții puternice din partea celor care nu-și permiteau să plătească o astfel de taxă.

Un discurs istoric

În iunie 1863, armata nordistă avea să se confrunte cu cea mai dificilă situație din teatrul de operațiuni. Generalul Lee, aflat la comanda armatei sudiste a declanșat o invazie pornind din Virginia spre nord, intenționând să cucerească Pennsylvania, o tactică care dovedea că ținta sa finală era Washington. În acest moment crucial, în ziua de 28 iunie, generalul George G. Meade, comandantul trupelor nordiste din est ce fusese desemnat la comanda întregii armate nordiste, s-a îndreptat cu toate forțele spre Pennsylvania cu gândul să ajungă înaintea lui Lee.

În ziua de 1 iulie, cele două armate s-au aflat față în față lângă orășelul Gettysburg, unde s-au ciocnit brutal într-o luptă ce a durat trei zile. Armata nordistă era compusă din 94.000 de soldați, spre deosebire de forțele sudiste ce numărau aproximativ 72.000 de soldați. A fost pentru prima dată de la începutul Războiului Civil când două armate atât de numeroase au luptat una împotriva alteia. La începutul confruntării, armata sudistă era mai puțin numeroasă, dar prin tactica adoptată a reușit să respingă trupele unioniste, obligându-le să se retragă.

O pictură de la sfârșitul secolului al XIX-lea care-l înfățișează pe Lincoln la ceremonia organizată la Cimitirul Național al Soldaților din Gettysburg

▲ Ciorna discursului lui Lincoln de la Gettysburg. De fapt, faimoasa frază „...guvernarea poporului, de către popor, pentru popor..." nu i-a aparținut; se crede că Lincoln a preluat această parte din discurs din predica scrisă de preotul aboliționist Theodore Parker.

Atacate succesiv în următoarele zile, în cea de-a treia zi trupele sudiste au fost nevoite să facă față unui atac masiv din partea armatei nordiste care până la urmă a reușit să smulgă victoria.

A fost o victorie extrem de importantă pentru armata nordistă, dar, din nefericire, nu s-a dovedit a fi una decisivă. Nu numai pentru că Meade a ratat șansa de a-și urmări inamicul și de a-l distruge, dar la mijlocul lunii iulie, în New York au izbucnit revolte ale oamenilor nemulțumiți de condițiile impuse la încorporare. Statele nordice treceau printr-o perioadă de mari frământări. În acest context, Lincoln credea că războiul trebuie să continue. În ziua de 19 noiembrie, prin discursul ținut pe câmpul de bătălie de la Gettysburg și-a exprimat întreaga admirație pentru ostașii căzuți în lupte.

La începutul discursului, a afirmat: „Cu optzeci și șapte de ani în urmă, părinții noștri au creat pe acest continent o nouă națiune, gândită a fi liberă și dedicată conceptului că toți oamenii se nasc liberi" și a continuat prin cuvintele, „nu putem venera acest pământ. Bărbații viteji, care s-au încleștat aici pe viață și pe moarte, au sfințit acest pământ...Este o datorie pentru noi să ne aflăm aici pentru a continua sarcina ce ne-a fost încredințată de înaintași ...pentru a face ca acești soldați să nu fi pierit în zadar – pentru ca această națiune, sub Dumnezeu, să renască în libertate și această guvernare a poporului, de către popor, pentru popor să nu piară de pe Pământ."

Discursul susținut în cadrul ceremoniei organizate la Cimitirul Național al Soldaților din Gettysburg a durat circa două minute; unii oameni s-au arătat nemulțumiți pentru că fusese un discurs prea scurt și acest lucru dovedea, în opinia lor, lipsa de respect față de eroii de război. Principalul discurs al ceremoniei a fost ținut de președintele Universității Harvard, Edward Everett, a cărui cuvântare a durat aproape două ore, destul de puțin pentru un discurs din acea vreme.

În gazetele din zilele următoare au apărut comentarii nefavorabile la adresa lui Lincoln. După câteva zile, atunci când a fost publicat întregul conținut al discursului, lucrurile s-au schimbat radical, iar gazetele au devenit favorabile.

Deși cuvântarea a ajuns la inimile oamenilor, situația de pe teatrele de operațiuni era grea și nu suferise nicio schimbare majoră. Pericolul creștea de la o zi la alta și nu se întrezărea la orizont nicio cale de ieșire. În martie 1864, generalul Ulysses S. Grant a fost numit comandant șef al armatei nordiste. În primăvară luptele din Sud au izbucnit și mai violent. Anul 1865 avea să fie anul noilor alegeri prezidențiale și, în atare circumstanțe, Lincoln nu avea nicio șansă să fie reales.

În luna septembrie, căderea orașului Atlanta a oferit armatei nordiste o poziție favorabilă, fapt ce a dus la întărirea sprijinului guvernamental acordat armatei. Lincoln a întreprins măsuri pentru ca soldații să voteze în taberele militare, sperând că prin sprijinul acestora va fi reales. Astfel, în ziua de 7 noiembrie a fost reales. Rivalul său în alegerile prezidențiale, candidat al Partidului Democrat era fostul comandant șef al armatei nordiste, generalul McClellan.

▸ Generalul Grant. În 1864 a fost numit comandant șef al armatei nordiste.

CĂLĂTORII ÎN TIMP

ÎN CĂUTARE DE COMANDANȚI MILITARI COMPETENȚI

Înainte de declanșarea Războiului Civil, în prestigioasele academii militare de pe teritoriul Statelor Unite de atunci exista un corp de ofițeri de elită, în mare parte proveniți din statele sudice. Când s-au declanșat ostilitățile, acești ofițeri sudiști au părăsit armata Uniunii și au devenit comandanți ai armatei sudiste. Astfel, primul comandant șef avea să fie generalul Scott care împlinise venerabilă vârstă de 75 de ani. Curând s-a îmbolnăvit și a trebuit să părăsească această poziție.

Următorul, generalul McClellan servise în timpul Războiului Mexicano-American. A fost un om de încredere, care a reușit să coaguleze toate forțele militare nordiste și a administrat cu pricepere instrucția militară a soldaților. Din nefericire era extrem de prudent și asta l-a determinat să rateze câteva șanse importante de a distruge armata sudistă. Mai târziu, a fost eliberat din funcție, dar, curând i s-a redat comanda armatei exact la timp pentru a obține victoria în confruntarea cu generalul Lee.

Cel de-al treilea comandant a fost Henry Halleck, un excelent politician, dar un general lipsit de talent în strategiile militare. A rămas în această poziție o lungă perioadă de timp pentru simplul motiv că nu mai exista o altă opțiune mai potrivită.

Cel de-al patrulea comandant, Grant era un personaj fără notorietate înainte de Războiul Civil, un om care demisionase din armată după sfârșitul Războiului Mexicano-American. Lincoln a remarcat calitățile uluitoare și bravura manifestate pe câmpul de luptă în bătăliile din vest și a luat decizia de a-l numi comandant șef al armatei nordiste în ultima parte a războiului. Lincoln l-a ales pe Grant datorită experienței sale militare. Și-a dat seama că la comanda armatei avea nevoie de un militar talentat și nu de un politician, un om suficient de curajos care să întreprindă atacuri rapide și să declanșeze invazii asupra teritoriului inamic.

Comandant general (perioada în funcție)	Principalele bătălii
Winfield Scott (începutul războiului - noiembrie 1861)	Bătălia de la Bull Run (Prima bătălie a Războiului Civil -o mare înfrângere pentru armata nordistă)
George McClellan (noiembrie 1861 - martie 1862)	Campania Peninsula (eșecul cuceririi Richmond-ului)
Henry Halleck (iulie 1862 - martie 1864)	Bătălia de la Antietam (a oprit invazia armatei sudiste în Nord) Bătălia de la Gettysburg (cea mai mare victorie nordistă din timpul Războiului Civil)
Ulysses S. Grant (martie 1864 - sfârșitul războiului în 1865)	Căderea orașului Atlanta (Statele Confederate s-au divizat între statele din est și cele din vest) Căderea orașului Richmond (sfârșitul Războiului Civil)

Un glonț ce a curmat un destin măreț

Reunificarea țării

ÎN MOMENTUL ÎN CARE LINCOLN a fost reales președinte, războiul ajunsese la apogeu. Generalul William Sherman, comandantul nordist ce primise misiunea să străpungă liniile inamice din Georgia, a cauzat pagube mari orașului Atlanta. Urmând strategia de a distruge toată infrastructura, a ruinat practic întregul stat sudist. În luna noiembrie, armata lui Sherman a înaintat spre est, către coastele Oceanului Atlantic. Trupele lui au traversat Sudul de la vest la est și au ajuns pe țărmul Atlanticului în luna decembrie. Pe la jumătatea lunii viitoare, Sherman s-a întors spre nord. Statele Confederate erau împărțite în două entități: statele din est și cele din vest. Capitala Confederației, orașul Richmond a fost atacat din două părți de către generalii Sherman și Grant.

În urma acestor evenimente, Statele Confederate nu au avut altă soluție decât să demareze negocierile de pace cu Lincoln. Convorbirile de pace au avut loc în ziua de 3 februarie 1865, dar Sudul a insistat să-și păstreze autonomia și astfel negocierile au eșuat. La jumătatea lunii februarie, Sherman a distrus orașul Colombia, din Carolina de Sud, în timp ce portul Charleston s-a predat forțelor navale nordiste. Înfrângerea armatei sudiste era iminentă.

În ziua de 4 martie, Lincoln a susținut al doilea discurs de investire de la înălțimea colinei Capitoliului. În acest mesaj adresat națiunii ar fi putut vorbi cu ușurință despre triumfurile armatei nordiste, din moment ce Uniunea se apropia de o victorie categorică, dar nu a făcut acest lucru. În schimb, discursul său a sunat astfel:

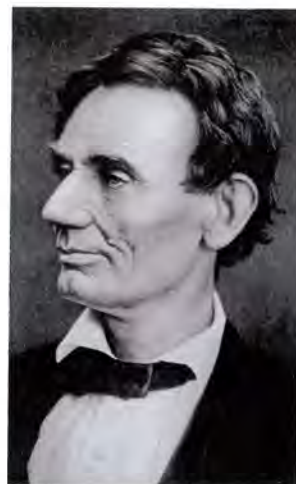
"...cu răutate față de niciunul; cu generozitate pentru toți... cu grijă față de cel care a purtat bătălia și față de văduva și orfanul lui – pentru a face orice ca să îndeplinim și să păstrăm o pace justă și de durată între noi și cu alte națiuni".

Numeroși oameni din mulțime care ascultau cuvintele rostite de președinte au început să plângă de emoție. Atât președintele cât și poporul se arătau istoviți sub povara războiului fratricid.

În noaptea de 2 aprilie, orașul Richmond, înconjurat de armata lui Grant, a fost cuprins de flăcări. Confederația decisese să predea Richmondul, dar înainte de asta, sudiștii l-au incendiat. Președintele confederat Davis s-a refugiat în Georgia, dar curând avea să fie arestat. Generalul Lee era complet izolat cu armatele sale și trebuia să facă față unor presiuni imense din partea forțelor nordiste; în ziua de 9 aprilie a decis să se predea trupelor lui Grant. Acest act a însemnat sfârșitul Războiului Civil American, ce durase aproape patru ani.

▲ Richmond după ce a fost cucerit de armata nordistă. Garnizoana sudistă a trebuit să suporte asediul lui Grant, fiind împresurată timp de nouă luni. În ziua de 3 aprilie 1865, Richmond-ul, capitala Confederației a fost cucerită de forțele nordiste. În ziua următoare, Lincoln a vizitat Richmond pentru a inspecta situația din teren.

▲ Ultima fotografie a lui Lincoln, făcută cu trei zile înainte de a fi asasinat. Lunga perioadă de război civil și numeroase alte probleme l-au îmbătrânit înainte de vreme

▲ Booth, omul care l-a asasinat pe președintele Lincoln. Era un actor popular, cunoscut pentru rolurile sale din Shakespeare; sudist de origine, s-a dovedit a fi un spion al Confederației. Simpatiza cu statele confederate și se opunea abolirii sclaviei.

Tragedia din timpul comediei

În 14 aprilie 1865, la cinci zile de la capitularea armatei generalului Lee era Vinerea Mare, o sărbătoare ce avea loc cu două zile înainte de Paște. În acea zi, președintele era angajat într-o discu-

◄ În data de 9 aprilie, generalul Lee, comandantul armatei sudiste (înfățișat în partea dreaptă) și generalul Grant, comandantul armatei nordiste (înfățișat în partea stângă) au semnat actul de capitulare la sediul Tribunalului din Appomattox, statul Virginia. Grant a primit ordine clare din partea președintelui pentru a impune învinșilor condiții de capitulare generoase.

▲ O pictură care înfățișează momentul în care Booth s-a apropiat prin spate de președinte și de soția acestuia în timpul unei reprezentații teatrale. Dorea să-l ucidă pe președinte, pentru a demonstra lumii întregi forța de răzbunare a Sudului.

CLIPE PERSONALE

FANTOMA LUI LINCOLN

Lincoln este celebru pentru numeroasele realizări politice din timpul vieții, dar după moartea sa prematură au început să circule legende în legătură cu fantoma sa.

Cea mai răspândită dintre legende este aceea în care fantoma lui Lincoln bântuie câteodată prin încăperile de la Casa Albă. De exemplu, soția președintelui Coolidge a pretins că l-a zărit pe Lincoln în Casa Albă; premierul britanic Churchill nu a putut închide un ochi toată noaptea atunci când a fost cazat într-unul din dormitoarele pe care le-a folosit Lincoln. Chiar și în zilele noastre se spune că un câine al președintelui Reagan a început să latre nervos, atunci când s-a aflat în apropierea dormitorului lui Lincoln, ca și cum ar fi simțit prezența cuiva.

Există o altă legendă care spune că trenul funerar care transporta rămășițele pământești ale lui Lincoln apare în fiecare an în ziua în care președintele a murit. De asemenea, se zice că în acest tren fantomă există o fanfară care intonează marșuri funebre, dar muzica nu poate fi auzită decât de morți, iar muzicanții nu sunt decât niște schelete înveșmântate în uniforme militare.

O altă legendă relatează că spectrul lui Lincoln iese din mormânt și bântuie împrejurimile casei sale din Springfield. Este straniu faptul că există atâtea legende despre fantoma rătăcitoare a lui Lincoln, poate și datorită împrejurărilor în care președintele a murit. A fost primul președinte din istoria Statelor Unite asasinat în timpul mandatului – un eveniment care a șocat națiunea americană.

Există și o altă explicație pentru multitudinea de istorisiri legate de fantoma lui Lincoln; atât el cât și soția sa credeau în existența spiritelor. Soția sa Mary a încercat să comunice prin practicarea spiritismului cu cel de-al treilea fiu, William, ce murise în urma unei boli. A utilizat metode populare la acea vreme, prin care se credea că poți să trezești spiritele morților și să le aduci în lumea celor vii. Totodată, președintele era bântuit din când în când de propriile vise; se știe că își visase circumstanțele în care va muri.

Principalul motiv pentru existența atâtor legende și istorisiri despre apariția fantomei lui Lincoln derivă din respectul și venerația pe care generațiile viitoare le-au manifestat vizavi de personalitatea sa puternică. Atunci când un personaj faimos începe să fie dat uitării, amintirile despre acel personaj încep să pălească. Legendele despre Lincoln au fost transmise din generație în generație până în zilele noastre. Acest fapt dovedește încă odată măreția realizărilor lui Lincoln.

ție despre reintegrarea statelor sudiste. Brusc, a început să vorbească despre un vis pe care-l avusese cu o noapte înainte:

„Se făcea că eram pe un vas misterios, navigând rapid de-a lungul unei coaste. Am mai avut astfel de vise chiar înaintea unor evenimente majore. Sunt sigur că am avut acest vis acum când mă aștept ca Sherman să-mi aducă vești importante".

De fapt, două săptămâni mai târziu, președintele a mai avut un alt vis, de data asta destul de șocant. În acest vis i s-a arătat un sicriu ce trona în holul de onoare al Casei Albe și în momentul în care unul dintre soldații care străjuiau sicriul s-a apropiat de el, l-a întrebat „Cine a murit la Casa Albă?" iar soldatul a răspuns, „Președintele. A fost asasinat". Lincoln a relatat acest vis soției sale și câtorva prieteni, dar nu a suflat o vorbă miniștrilor din cabinet.

▼ O litografie de epocă în care se vede trenul funerar al lui Lincoln ce a părăsit gara New York în ziua de 25 aprilie. Trenul s-a îndreptat spre casa familiei prezidențiale.

În acea noapte, după întrunire, președintele s-a deplasat la Departamentul de Război (Ministerul de Război). După ce a terminat toate aceste întâlniri s-a îndreptat spre centrul Washingtonului pentru a participa la reprezentația popularei comedii „Vărul nostru american", jucată pe scena Teatrului Ford.

Privirile din loja prezidențială se concentrau asupra piesei, iar garda de corp își părăsise postul și începuse să se plimbe încoace și încolo. În acel moment, un actor, pe numele său John Booth, a pătruns în loja prezidențială. În mână, ținea un pistol.

În afară de faptul că era actor, Booth era și un pasionat simpatizant confederat. A îndreptat arma către capul președintelui și a tras fără menajamente. Apoi, din lojă a sărit pe scenă și s-a făcut nevăzut, în ciuda faptului că-și fracturase un picior în momentul saltului. Toate s-au petrecut atât de repede și neașteptat, încât pe moment audiența a crezut că totul face parte din spectacol.

Glonțul fatal a străpuns în diagonală capul lui Lincoln și s-a oprit în apropiere de ochiul drept. Într-o epocă în care nu existau servicii medicale de urgență, Lincoln a fost cărat în afara teatrului și a fost dus într-o casă aflată peste drum unde a fost întins pe un pat într-o încăpere de la parter. Deși rana s-a dovedit mortală, inima puternică a președintelui a continuat să bată chiar și în ziua următoare. În dimineața celei de-a treia zile, la ora șapte și douăzeci de minute, inima sa a încetat să mai bată. Când pe chipul său a fost așternută o pânză albă, Stanton, secretarul de război, a rostit printre lacrimi câteva cuvinte:

„Acum a devenit istorie."

O gravură din secolul al XIX-lea care-l înfățișează pe Lincoln, transportat în stare de inconștiență de la Teatrul Ford, într-o casă de peste drum. Era foarte înalt și mult mai masiv decât patul pe care l-au găsit acolo, încât se spune că au fost nevoiți să-l așeze în diagonală. Mulți membri ai cabinetului său au alergat într-un suflet la locul tragediei pentru a-i fi aproape

„Proclamația de Emancipare" – Actul care a schimbat cursul războiului

Existența sclavilor negri ce nu erau tratați ca ființe umane și erau privați de libertate a dus la secesiunea statului american între Nord și Sud.
Lincoln a adoptat „Declarația de Emancipare" în timp ce Nordul purta lupte grele împotriva Sudului.
Nu a făcut acest gest numai pentru a elibera din sclavie populația de culoare, ci și pentru a construi un stat american bazat pe principiul libertății depline și pentru a unifica o națiune ce se divizase în două entități statale separate.

O pată teribilă ce exista încă de la fondarea statului

DUPĂ ADOPTAREA „Proclamației de Emancipare" din timpul Războiului Civil, Lincoln a fost supranumit „părintele libertății sclavilor". Pentru prima dată în istoria Statelor Unite, acțiunile sale au condus la eliberarea sclavilor. În anul 1833, Marea Britanie dispusese abolirea sclaviei, urmată apoi de Portugalia în 1836 și de Franța în 1848. Statele Unite au rămas în urma acestor prefaceri din cauza faptului că pe teritoriul american exista un număr apreciabil de sclavi, spre deosebire de alte state unde existau sclavi numai în colonii, prin urmare instituția sclaviei era strâns conectată cu politica și economia țării.

În anul 1619, albii au adus pentru prima dată sclavi negri pe teritoriul american. Se întâmpla cu un an înainte ca primii puritani care părăsiseră Anglia în căutare de libertate religioasă să debarce pe coastele americane de la bordul corăbiei „Mayflower". Comerțul cu sclavi negri s-a dezvoltat tot mai mult, astfel că în 1790, când a fost realizat primul recensământ din Statele Unite, negrii reprezentau circa 20 % din populația totală de 3.930.000 de locuitori. Dar încă de la acea vreme, sclavia era tot mai incriminată în întreaga lume. În Statele Unite, Thomas Jefferson, al treilea președinte american și principalul autor al „Declarației de Independență" era preocupat de răul pe care sclavia îl pricinuiește individului; prin urmare, din propria voință a dispus eliberarea sclavilor săi.

În 1808, cu un an înainte de nașterea lui Lincoln, sub presiunea internațională, Statele Unite au interzis comerțul cu sclavi. Totuși, în Sud, după inventarea războiului mecanic de țesut bumbac, cererea pentru bumbac a crescut vertiginos, iar mâna de lucru ieftină era la mare căutare; din acest motiv importul de sclavi a continuat. Pe de altă parte, unul câte unul, statele din Nord au abolit sclavia. Astfel, în 1830, ca urmare

O pictură din secolul al XIX-lea în care este reprezentată arestarea lui John Brown din octombrie 1859, ce s-a produs în urma unei insurecții armate eșuate. Prin această acțiune plănuia să determine abolirea sclaviei. A fost arestat și executat. Acțiunile sale au escaladat tensiunile, determinând declanșarea a numeroase revolte ale sclavilor.

„Ne putem apăra propria libertate prin eliberarea tuturor celor care sunt în sclavie. Au aceleași drepturi pe care noi ne dorim să le primim pentru a ne proteja."

a acestor transformări sociale, în Sud numărul sclavilor negri se ridica undeva la cifra de 2.000.000 de oameni, în timp ce în Nord erau mai puțin de 4.000 de oameni.

Segregația și emanciparea sclavilor

În anii '30 ai secolului al XIX-lea, în Anglia și America de Nord au înflorit mișcări sociale care cereau abolirea imediată a sclaviei. Situația din America era diferită de cea din Anglia, deoarece în America oamenii liberi discutau deschis despre aceste lucruri. Discuțiile și dezbaterile provocate în adunările și legislaturile statale îi determinau pe oameni să se afle pe poziții total diferite, unii împotriva altora. Lincoln a devenit membru al adunării legislative statale în 1834. Era inevitabil să fie nevoit să se implice în chestiunea sclaviei.

În anul 1837, legislativul statului Illinois a adoptat o declarație care statua că sclavia este o formă de proprietate, iar această proprietate era protejată prin constituție. Lincoln avea 28 de ani în acea vreme. Ca reacție, a remis un protest scris împreună cu un alt membru al adunării, în care a scris: „Sclavia este o constrângere". Totuși, a făcut și câteva comentarii în care afirma că sclavia nu poate fi abolită imediat, deoarece guvernului federal îi este interzis să intervină în guvernarea locală a fiecărui stat. Nu era de acord cu sclavia, dar nu suporta nici mișcările radicale care cereau abolirea acesteia. Prin refuzul de a se implica în mișcările radicale antisclavie și-a atras critici dure din partea lui John Brown, un agitator radical care a condus revoltele armate din 1859.

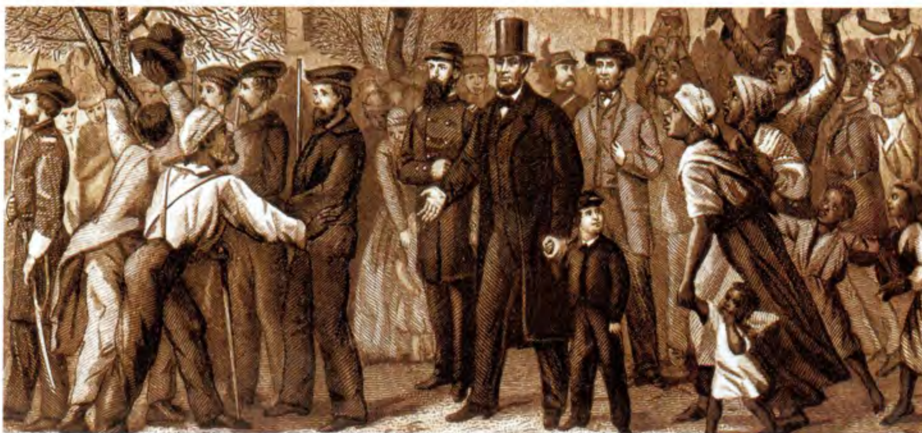
▲ Frederick Douglas. S-a născut în anul 1817 ca fiu al unui sclav. A fugit spre Nord pe când avea 21 de ani și s-a alăturat campaniei pentru abolirea sclaviei. Inițial a fost un opozant al atitudinii moderate a lui Lincoln, dar a devenit mult mai cooperant în urma adoptării „Proclamației de Emancipare".

Lincoln era un oponent moderat al sclaviei. Credea că sclavia nu poate fi abolită înainte ca rădăcinile adânci ale segregării să fie înlăturate. Viziunea sa moderată se poate observa și din discuțiile cu Douglas, în care Lincoln a afirmat: „Doar pentru că nu doresc ca o femeie neagră să fie sclavă, asta nu înseamnă că doresc să mă însor cu ea." Scopul său era să determine unitatea albilor, fără să fie nevoie să se ajungă la segregație. Dorința sa era ca abolirea sclaviei să se facă prin intermediul unor măsuri legislative corecte care să nu afecteze mândria albilor.

Prin urmare s-a opus vehement împotriva expansiunii sclaviei, dar nu a încercat să determine abolirea imediată a acestei plăgi sociale. Poziția lui Lincoln nu era bine văzută în rândul sclavilor eliberați și al celor fugiți de pe plantații care locuiau în Nord.

Lincoln însuși a scris textul proclamației, fără să solicite ajutorul nimănui. În luna iulie a anului 1862 a fost citită pentru prima dată în cadrul unei ședințe a cabinetului.

▲ Vizita lui Lincoln din aprilie în Richmond, cartierul general al armatei sudiste. Oamenii de culoare l-au primit călduros, înconjurându-l cu multă simpatie.

Asul din mânecă

În ciuda declanșării Războiului de Secesiune, Lincoln nu se grăbea să declare abolirea sclaviei. În mod constant a afirmat că războiul era purtat pentru a reunifica țara și nu pentru emanciparea sclavilor.

În martie 1862 a făcut primul pas în direcția abolirii sclaviei. Lincoln a propus un sprijin financiar pentru acele state care erau de acord cu abolirea sclaviei. Se aștepta ca acele state din cadrul Uniunii care permiteau încă menținerea relațiilor sclavagiste să accepte această propunere, dar în realitate acele state au refuzat să dea curs demersului.

Refuzul acestora l-a dezamăgit pe Lincoln, determinându-l să ia în considerare posibilitatea de a aplica mijloace coercitive împotriva celor care nu luau măsuri pentru abolirea sclaviei. Pentru a fi sigur de reușită s-a asigurat de următoarele lucruri: că statele Uniunii care mențineau sclavia nu puteau opune rezistență, că națiunile străine erau sigure de legitimitatea utilizării forței, că utilizarea forței se făcea în cadru legal deplin și astfel armatele sudiste nu mai erau motivate să lupte. Găsirea unor soluții pentru aceste probleme era o sarcină dificilă, dar Lincoln a identificat imediat o cale de ieși din criză.

Soluția era să facă din abolirea sclaviei și eliberarea sclavilor un „obiectiv militar" și în acest scop a adoptat „Proclamația de Emancipare" care stipula: „Toți oamenii deținuți ca sclavi de pe teritoriul oricărui stat sau cu apartenență la un stat, toți acești oameni sunt începând de azi liberi pe vecie". Războiul a modificat viziunea sa asupra sclaviei. A folosit chestiunea abolirii sclaviei ca pe o carte câștigătoare, o formă de „justiție", pe fondul înrăutățirii situației militare și politice.

▲ Cetățeni de culoare votând. În anul 1870, a fost ratificat al XV-lea amendament la constituție. Acest amendament permitea tuturor cetățenilor indiferent de rasă sau culoare să voteze.

La întrunirea cabinetului din data de 22 iulie, Lincoln a prezentat o ciornă a proclamației, fapt ce a stârnit stupoare printre miniștri. Credea că „Proclamația de Emancipare" constituia ultima șansă de a salva Uniunea și, în ciuda opoziției întâmpinate de a legifera textul documentului, voința sa a fost mai puternică. Lincoln a ignorat opoziția și a încercat să găsească momentul oportun când situația de pe teatrul de operațiuni ar fi permis adoptarea proclamației.

În 22 septembrie, la cinci zile după bătălia de la Antietam, Lincoln a anunțat adoptarea „Proclamației de Emancipare". Așa cum se aștepta, în interiorul cabinetului se formaseră două tabere pro și contra emancipării negrilor, dar Lincoln era hotărât să nu-și schimbe poziția. La 1 ianuarie 1863 atunci când a intrat în vigoare, Lincoln a comentat că dacă sclavia nu este ceva rău, atunci ce este răul? Apoi a declarat: „Nu am fost niciodată mai sigur în viață că fac ceva bun, decât sunt acum semnând această hârtie."

Proclamația a stârnit o serie întreagă de reacții în rândul oamenilor din întreaga lume, luați prin surprindere de conținutul concret al documentului cu privire la sclavie. Sudul a refuzat să accepte proclamația, chiar dacă era o lege inițiată de președinte. În cele din urmă, abolirea sclaviei a devenit realitate în decembrie 1865, atunci când constituția federală a fost amendată. La acea vreme Lincoln fusese deja asasinat.

Oamenii de culoare și-au obținut libertatea, plătind acest preț cu viața a peste 600.000 de soldați. Aici îl putem include chiar și pe Lincoln care a sfârșit prin a fi asasinat de un fanatic. Negrii au devenit de atunci „cetățeni americani".

▼ Un tablou de secol XIX în care e reprezentat Lincoln în timp ce face cunoscută membrilor cabinetului „Proclamația de Emancipare"; trecuseră 30 de ani de când Lincoln afirmase că sclavia reprezintă răul.

ROMANUL CARE A DUS LA RĂZBOIUL DE SECESIUNE „COLIBA UNCHIULUI TOM"

Cel mai vândut roman al secolului al XIX-lea

Prima ediție a romanului „Coliba unchiului Tom" a fost publicată pe 20 martie 1852, într-un tiraj de 5.000 de exemplare. Încă din prima zi s-au vândut 3.000 de exemplare, iar în ziua următoare celelalte 2.000 de exemplare. Editura care o publicase s-a grăbit să pună pe piață și cea de-a doua ediție. Ediția a doua cu un tiraj de 300.000 de exemplare s-a epuizat în decurs de un an. Cartea a fost tradusă în mai multe limbi. În Anglia, unde cartea a fost mult mai populară decât în Statele Unite s-au vândut 120.000 de exemplare.

„Coliba unchiului Tom" este un roman despre viața sclavilor negri din America.

Acțiunea romanului se petrece în Kentucky, unde un fermier bun la inimă, pe numele său Shelby, este obligat să-și vândă din sclavi pentru a acoperi unele datorii. În consecință, decide să îi vândă pe Tom și Harry, fiii Elizei. Când Eliza a auzit că fiii săi urmează să fie vânduți, a fugit de la fermă împreună cu unul din ei în Canada. Soțul ei Harris a urmat-o.

Tom nu a dorit să fugă, deoarece îi era milă de starea în care ajunsese fermierul. Tom a fost vândut crudului Simon Legree, care l-a torturat pentru că îl bănuia că ajutase alți sclavi să fugă. În timp ce trăgea să moară,Tom i-ar fi spus acestuia „Vă iert din adâncul inimii".

▲ Harriet Beecher Stowe. A continuat să scrie până la moarte, survenită în 1896, dar niciuna din cărțile ulterioare nu s-a bucurat de succesul „Colibei unchiului Tom".

Eliza și Harris au ajuns în sfârșit în Canada, apoi s-au îndreptat spre Liberia, în Africa.

Cartea este și o dramatizare a vieții oamenilor din Africa și se bazează pe un adevăr fundamental. Astfel, „Coliba unchiului Tom" a avut un impact semnificativ atât asupra celor pro cât și a celor împotriva mișcării de emancipare a sclavilor. Unii au afirmat că dacă nu ar fi apărut „Coliba unchiului Tom", nu ar fi avut loc un război civil.

Unealta Domnului

Autoarea „Colibei unchiului Tom", scriitoarea Harriet Beecher Stowe, era o necunoscută înainte de apariția cărții. Fiică de preot, s-a născut în anul 1811 în statul Connecticut. Familia sa s-a mutat în Cincinnati, Ohio, unde tatăl ei a înființat un seminar teologic. La vârsta de 25 de ani, înainte de a se căsători cu un profesor al seminarului pe nume Stowe, a lucrat într-o școală de fete. În acea vreme izbucneau multe revolte și se derulau numeroase campanii împotriva sclaviei. A început să fie preocupată de acest subiect și s-a decis să scrie o carte pe această temă, fără însă a-și neglija îndatoririle gospodărești.

În 1839 soțul ei a angajat o servitoare de culoare. Câteva luni mai târziu, fostul stăpân al servitoarei a venit să întrebe de ea. Domnul Stowe i-a pregătit acesteia o ascunzătoare secretă într-un loc sigur, unde a fost nevoită să rămână peste zece ani. În 1850, odată cu adoptarea legii sclavilor fugari s-a înnăsprit și viața acestora. Legea promulgată a înfuriat-o pe doamna Stowe. Într-o duminică, în timp ce se afla la biserică i-a venit în minte scena finală cu care avea să încheie povestea unchiului Tom.

La început, a publicat-o sub formă de fascicule săptămânale într-o revistă, dar în cele din urmă nu s-a mai putut opri din scris. Cititorii deveniseră din ce în ce mai nerăbdători. După publicarea cărții a devenit o adevărată celebritate literară. Adesea spunea că Dumnezeu a scris cartea, ea fiind doar o umilă unealtă.

În 1862, în perioada Războiului Civil, s-a întâlnit cu Lincoln care ar fi exclamat: „Deci, aceasta este micuța doamnă care a declanșat un război uriaș". Într-adevăr, efectele produse de publicarea cărții au fost atât de semnificative, încât se poate spune că nu a existat niciun alt scriitor în istoria literaturii care să aibă o influență atât de mare asupra societății americane.

UNCLE TOM'S CABIN.

BY

MRS. HARRIET BEECHER STOWE

With numerous Engravings.

LONDON: INGRAM, COOKE, & CO., 227, STRAND.

▲ Coperta ediției londoneze a „Colibei unchiului Tom". Cartea s-a bucurat de un succes mai mare în Anglia decât în Statele Unite. Atunci când Stowe a vizitat Anglia a fost bine primită atât de aristocrație cât și de oamenii din popor.

▲ Scena în care Tom este vândut din piesa „Coliba unchiului Tom". După încheierea Războiului Civil, popularitatea cărții a mai scăzut. Mai târziu, adaptarea teatrală a romanului avea să devină una dintre cele mai des jucate piese pe scenele lumii, în secolul al XX-lea.

Oameni care au făurit „visul american"

În ciuda mediului sărac din care provenea, Lincoln a reuşit să ajungă departe. A reunificat Nordul şi Sudul şi a determinat emanciparea sclavilor americani. A fost un om caracterizat prin curaj, corectitudine şi sinceritate. A fost cel care a salvat „visul american". Principiile sale au trecut dincolo de graniţele americane şi s-au perpetuat în timp.

Un mare general care a refuzat comanda armatei nordiste

Robert Edward Lee (1807-1870)

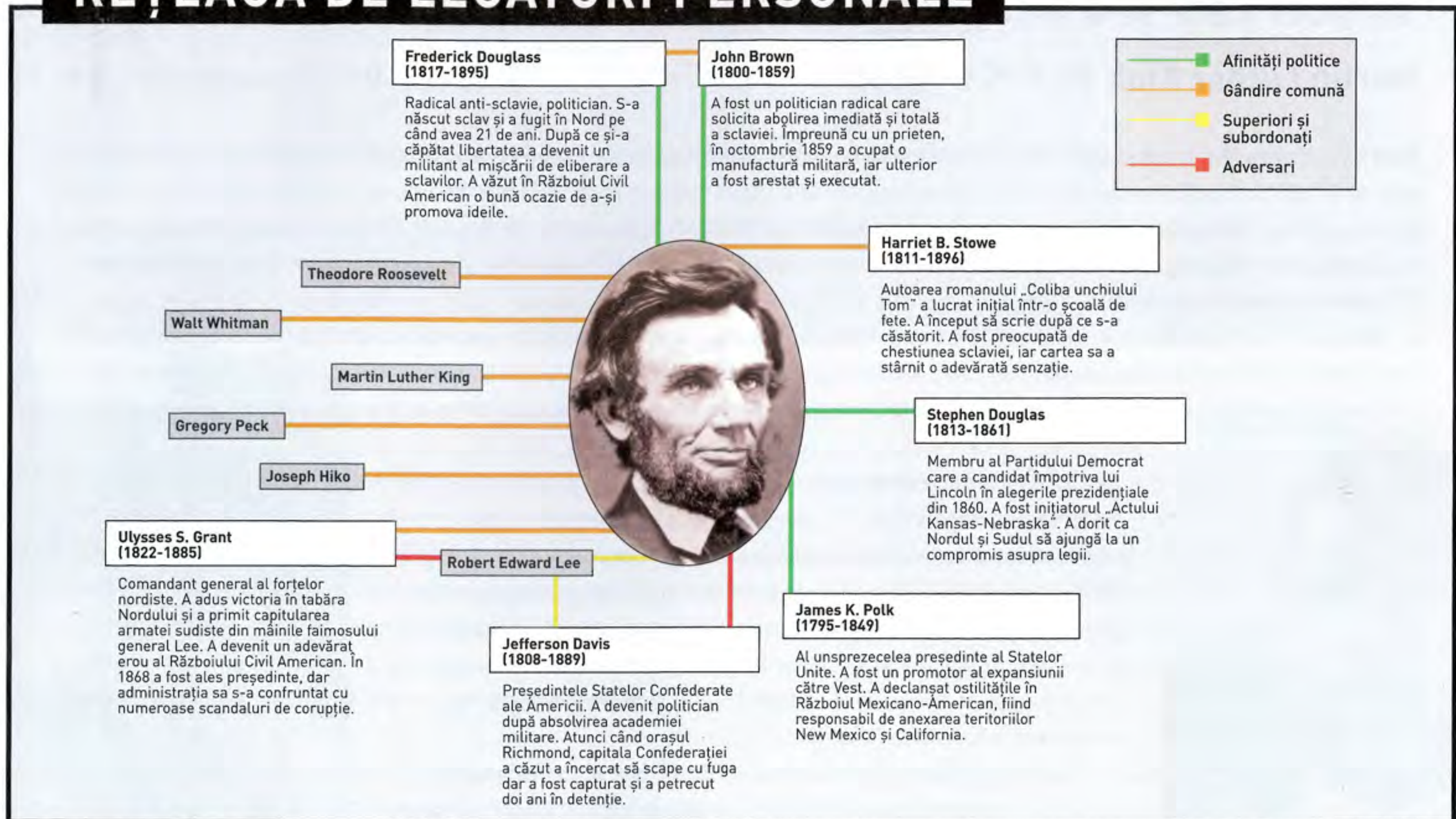
Robert E. Lee, generalul șef al armatei sudiste s-a predat în ziua de 9 aprilie 1865, punând astfel capăt Războiului Civil. În ciuda faptului că s-a aflat în tabăra învinșilor, atât armatele nordiste cât și cele sudiste îi purtau un profund respect și aveau încredere în capacitatea sa militară. În 1861, atunci când a izbucnit Războiul de Secesiune, Lincoln a intenționat să-l numească pe Lee drept comandant general al armatei nordiste. Lee l-a refuzat însă. Dintr-un anumit punct de vedere se opunea sclaviei și secesiunii statelor sudiste. Atunci de ce a refuzat oferta lui Lincoln și în schimb a acceptat să devină comandant șef al armatei sudiste?

Lee s-a născut în Stratford, Virginia, în anul 1807. Tatăl său fusese căpitan în armata lui George Washington. Mama sa l-a crescut avându-l ca model pe celebrul înaintaș. După ce a absolvit cu onoruri Academia Militară s-a căsătorit cu o tânără bogată din Virginia. A îndeplinit câteva misiuni remarcabile și s-a distins în timpul Războiului Mexicano-American. După război, a fost numit la conducerea Academiei Militare „West Point". Lee era un om blând și puritan; avea un talent militar înnăscut și era hotărât în acțiune. Era ceva firesc ca Lincoln să-l dorească comandant general al forțelor nordiste. Atunci când Virginia a ieșit din Uniune, a ales să-și apere teritoriul natal pentru care avea sentimente de loialitate și afecțiune.

Lee a primit comanda tuturor forțelor din Virginia și ulterior a devenit general șef al armatei sudiste. În ciuda numărului mic, forțele lui Lee au opus întodeauna o rezistență îndârjită. Se poate spune fără exagerare că istoria Războiului Civil American s-a suprapus cu faptele și isprăvile de vitejie ale lui Lee. În realitate nu a existat nici cea mai mică șansă ca sudiștii să câștige războiul și totuși un număr impresionant de oameni și-au dat viața pe câmpurile de bătălie. Soldații armatei confederate nu și-au pierdut spiritul combativ datorită încrederii nemărginite pe care o aveau în comandantul lor. În 1865, Lee s-a predat lui Grant, comandantul general al armatei nordiste în Appomattox. Într-o manieră demnă a semnat documentele de capitulare înveșmântat în ținuta de gală a armatei din Virginia. Ulterior s-a dedicat reconstrucției țării afectate de război.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

▲ Personalitățile din casetele pe fundal gri sunt prezentate în detaliu în acest capitol.

Un star hollywoodian ce reprezintă „conștiința Americii"

Gregory Peck (1916-2003)

Gregory Peck, unul dintre cei mai de seamă actori americani, s-a stins din viață în dimineața zilei de 12 iunie 2003. Avea 87 de ani. Unul dintre cele mai importante filme ale sale a fost „Vacanță la Roma" („Roman Holiday"), în care a jucat alături de Audrey Hepburn. Rolul său era al unui reporter care se îndrăgostise de prințesa Ana, interpretată de Hepburn. Era un bărbat arătos și isteț – un gentleman perfect.

S-a născut în California în 1916, iar părinții săi au divorțat când avea cinci ani. De atunci a locuit împreună cu tatăl său, farmacist de profesie. A urmat studii de medicină și farmacie, iar în timpul facultății s-a remarcat ca un canotor talentat. După absolvire, și-a pus în gând să devină actor studiind actoria în cadrul unei companii teatrale din New York. Prima lui interpretare a primit critici favorabile și a primit o ofertă de a juca în filme. A jucat în filme precum „Puiul" („The Yearling") și „Duel sub soare" („Duel in the Sun"). A fost protagonistul în numeroase pelicule clasice precum „Vacanță la Roma" („Roman Holiday") și „Tunurile din Navarone". A câștigat un Premiu Oscar pentru interpretarea unui avocat care apăra un bărbat de culoare în filmul „Să ucizi o pasăre cântătoare" („To Kill a Mockingbird").

A interpretat multe personaje pozitive. În „Puiul" („The Yearling"), a jucat rolul unui tată al unui fermier exploatat. În filmul „Ferma din Arizona" („The Big Country"), a jucat rolul unui pacifist. În pelicula „Să ucizi o pasăre cântătoare" („To Kill a Mockingbird"), era un avocat cinstit și cu principii morale. Astfel, publicul a văzut în el un om ce a reprezentat conștiința Americii. A fost cunoscut și ca un admirator al președintelui Lincoln. Avea în jur de o mie de volume referitoare la viața lui Lincoln. Și-a declarat public convingerile liberale participând la numeroase manifestări politice. A fost pus pe lista neagră a lui Richard Nixon din cauza activismului său liberal. S-a zvonit că ar fi trebuit să fie candidatul democraților pentru funcția de guvernator al statului California împotriva lui Ronald Reagan, candidatul Partidului Republican. A deținut numeroase funcții de conducere în diferite asociații și academii de film. A înființat un fond de ajutorare a actorilor săraci. Nu a fost respectat doar pentru aliura de star hollywoodian ci și pentru calitățile sale de lider al actorilor.

Un lider care și-a însușit idealurile lui Lincoln o sută de ani mai târziu

Martin Luther King Jr. (1929-1968)

În 1863, Lincoln a fost invitat la Gettysburg, la ceremonia de comemorare a soldaților căzuți în Războiul Civil. De la tribună a rostit discursul care conținea celebra sintagmă: „Guvernarea poporului, de către popor, pentru popor." În acest discurs, și-a manifestat credința în viitorul Americii, omagiind sacrificiul soldaților răpuși în timpul Războiului Civil. O sută de ani mai târziu, în Washington, Martin Luther King a ținut un discurs de pe treptele Memorialului Lincoln în fața a peste 250.000 de oameni. În discursul său a făcut referire la cuvintele lui Lincoln: „Cu optzeci și șapte de ani înainte..."

Martin Luther King a fost fiul unui preot de culoare. Tatăl său a avut o influență puternică asupra sa. A căutat diferite căi de a stopa segregarea rasială și discriminarea populației de culoare. În cele din urmă, a urmat învățăturile lui Gandhi inițiind o mișcare non-violentă pentru apărarea drepturilor civile ale afro-americanilor. Incidentul din 1955 în care o femeie de culoare a fost victima unei discriminări rasiale într-un autobuz din Montgomery, Alabama, l-a propulsat pe Martin Luther King Jr. în postura de lider al populației de culoare. A organizat o mișcare non-violentă de boicot a autobuzelor publice. Mișcarea s-a amplificat și a început să aibă efecte sociale tot mai importante. Ulterior, Martin Luther King împreună cu apropiații săi au pus bazele „Conferinței Liderilor Creștini de Sud" („Southern Christian Leadership Conference" - SCLC). Populația de culoare a declanșat mișcarea pentru drepturi civile cu scopul de a obține abolirea segregării și discriminării rasiale. În timpul protestelor, oameni de culoare au fost arestați și bătuți de forțele de poliție, dar Martin Luther King și-a menținut cu fermitate poziția de rezistență prin non-violență în fața segregării și discriminării rasiale. Marșul spre Washington pentru slujbe și libertate a fost cea mai mare demonstrație din istoria Americii.

Pentru a asculta discursul lui Martin Luther King Jr. la Washington s-au adunat atunci nu numai oameni de culoare, ci și oameni din toate straturile sociale, provenind din diverse grupuri etnice. În acele clipe a afirmat că viziunea lui Lincoln de acum o sută de ani nu s-a împlinit încă. În fața monumentului închinat lui Lincoln a rostit celebrul discurs „Am un vis" în care și-a expus viziunea asupra segregării. Cinci ani mai târziu, Martin Luther King a fost împușcat mortal în timpul unei cuvântări susținute în Memphis de către un alb adept al segregării rasiale. Ca și Lincoln, King a fost victima unui asasinat.

Singurul japonez care i-a strâns mâna părintelui democrației

Joseph Hiko (1837-1897)

Joseph Hiko s-a născut în 1837 în localitatea Kumiya, Harima din prefectura Hyogo. A plecat la Tokyo împreună cu socrul său care era marinar. La întoarcere, vasul a fost prins într-o furtună care i-a silit să plutească în derivă timp de cincizeci de zile în apele Pacificului. Au fost salvați de o corabie comercială și duși la San Francisco. Acolo a întâlnit un șef de vamă, pe numele său Sanders, care l-a îngrijit o perioadă. În Washinghton și New York, Hiko a rămas impresionat de minunile lumii moderne printre care telegraful, iluminatul cu gaz, trenurile și ziarele. Cu sprijinul financiar al lui Sanders, a studiat la o școală creștină din Baltimore. A fost creștinat cu numele de Joseph. A fost primul japonez naturalizat ca cetățean american în 1858.

După ce Japonia și-a deschis porțile către cultura occidentală, Hiko s-a reîntors acasă. A contribuit la încheierea „Tratatului de Prietenie" dintre Japonia și America. A devenit ținta celor care cereau alungarea străinilor din Japonia și astfel s-a reîntors în America în anul 1861. Destinul a făcut ca în acea vreme să-l întâlnească pe Lincoln.

Când Lincoln a întins mâna să-l salute, Hiko s-a simțit extrem de onorat. A fost impresionat de sinceritatea președintelui american. Din acel moment, Hiko a simțit o mare admirație pentru acesta. În 1864, în timpul Războiului de Secesiune, Hiko s-a reîntors în Japonia unde a început să publice un ziar denumit „Kaigai Shinbun". Ziarul relata evenimente petrecute în alte țări și diferite momente din istoria Americii. Atunci când Hiko a primit vestea asasinării lui Lincoln, a relatat cu lux de amănunte acest episod în paginile ziarului „Kaigai Shinbun". L-a descris pe Lincoln ca o personalitate cu un înalt simț al moralei, „un caracter pur și onest". A deplâns sincer dispariția lui Lincoln.

Un poet care l-a admirat pe președinte

Walt Whitman (1819-1892)

Asasinarea lui Lincoln a avut un impact uriaș asupra poporului american. Nefericitul eveniment a avut un efect și asupra istoriei literaturii americane. Walt Whitman, un poet faimos la acea vreme, a fost extrem de interesat de asasinarea președintelui. După moartea președintelui Lincoln, Whitman a scris multe poeme care îi cinsteau memoria. În special poemul „O, Căpitane! Căpitanul meu!" a atins coarda sensibilă a publicului.

Whitman s-a născut în Long Island, New York în anul 1819. A întrerupt școala la o vârstă fragedă, fiind nevoit să muncească din cauza sărăciei. În tinerețe, a publicat un săptămânal cu mijloace proprii, iar la alegerile prezidențiale din 1840 a oferit un sprijin considerabil Partidului Democrat. Devenind jurnalist politic, Whitman a fost dezamăgit de acțiunile Partidului Democrat, în schimb s-a apucat să scrie satire la adresa Congresului și politicienilor. În 1855 a publicat o culegere de poeme intitulată „Fire de iarbă" („Leaves of Grass"), care descria moravurile societății americane de la acea vreme. Stilul și subiectele poemelor erau neconvenționale și din acest motiv au avut o influență substanțială asupra poeziei contemporane.

O rană căpătată de fratele său mai mic, soldat în Războiul Civil, l-a determinat pe Whitman să se înroleze ca brancardier, având misiunea de a căra de pe câmpul de luptă militarii răniți și bolnavi la spital. A fost martor la agonia și moartea multor soldați. În perioada Războiului Civil, Whitman a fost un susținător al unificării țării. Experiențele trăite pe front l-au determinat să publice poeme ca „Bateți! Bateți! Tobele!" După moartea lui Lincoln, a publicat „When Lilacs Last in the Dooryard Bloom'd", în care deplângea dispariția președintelui.

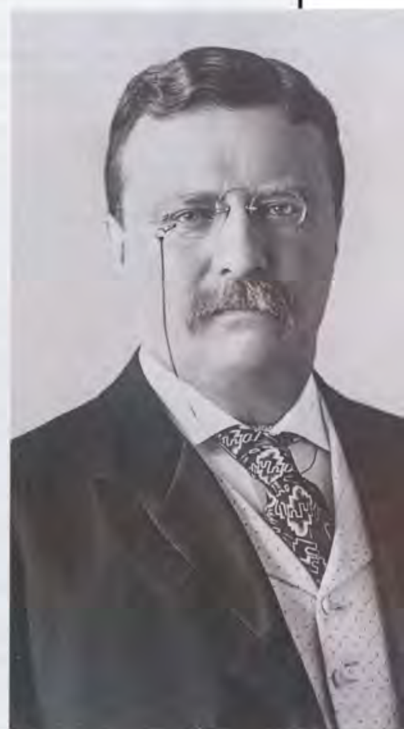
Whitman și Lincoln nu s-au întâlnit niciodată față în față, dar atunci când Whitman a locuit la Washington, s-a simțit apropiat de președinte pentru că l-a zărit ocazional în diferite situații. Un biograf scria că lui Lincoln îi plăceau poemele din culegerea „Fire de iarbă" („Leaves of Grass") și uneori le recita colegilor în anii de dinainte de a ajunge președinte. Au existat câteva lucruri în comun care îi legau pe cei doi: educația precară, gândirea democratică și speranțele legate de viitorul Americii. Pentru a cinsti memoria lui Lincoln, Whitman a strâns o colecție de poeme pe care le-a publicat în 1881.

Un tânăr politician care a călcat pe urmele marelui președinte

Theodore Roosevelt (1858-1919)

În 1901, Theodore Roosevelt a fost cel mai tânăr politician ales președinte din istoria americană. Jucăria de pluș, „ursulețul Teddy", îndrăgită de copiiii din întreaga lume a fost botezată de la diminutivul numelui său „Teddy".

Roosevelt a devenit cel de-al douăzeci și șaselea președinte al Americii. În perioadele tulburi, privea statuia lui Lincoln, gândindu-se: „Dacă Lincoln ar fi în locul meu, ce ar face într-o astfel de situație?" Înainte de a porni în călătorie, trenul care transportase sicriul lui Lincoln către orașul natal din Illinois fusese urmărit cu interes de la fereastra casei bunicilor săi din New York de un băiețel de numai șase ani. Mai târziu, băiatul va crește cu gândul de a deveni președinte și după modelul lui Lincoln se va strădui să facă din America un stat modern.

Roosevelt s-a născut în anul 1858 într-o familie bogată, ce făcea parte din înalta societate a New Yorkului. Copilăria sa a fost marcată de o sănătate precară. După absolvirea Universității „Harvard", a călătorit spre Vestul Sălbatic în scopul de a trăi experiența unui adevărat cowboy, în timp ce încerca să se decidă asupra profesiei pe care s-o urmeze. La întoarcerea în New York a intrat în viața politică. Ascensiunea sa a fost constantă: membru al adunării legislative a statului New York, guvernator al New York-ului și apoi vicepreședinte în cadrul administrației McKinley. O turnură neașteptată a evenimentelor avea să-l propulseze în fruntea țării; după asasinarea lui McKinley, și-a asumat funcția de președinte.

La fel ca și Lincoln, Roosevelt era un naționalist adevărat și un înfocat membru al Partidului Republican. Dar, în același timp era preocupat de importanța reformelor. A îndrăznit să introducă câteva reforme sociale, economice și politice precum limitarea puterii consorțiilor, conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și întărirea autorității prezidențiale. A urgentat construirea Canalului Panama și a intervenit în politica externă a Americii Latine. Rolul său în medierea păcii încheiate în urma Războiului Ruso-Japonez i-a adus Premiul Nobel pentru Pace, decernat în 1906. De câte ori se confrunta cu situații și reforme dificile se folosea de realizările lui Lincoln ca sursă de inspirație.

Un stat multi-etnic, fondat pe principiile libertății și dreptății

Oameni făcând fotografii la Monumentul lui Lincoln. Lincoln nu-și putea imagina o priveliște atât de eterogenă, cu oameni de toate etniile stând umăr lângă umăr, fără urmă de segregare și discriminare.

Lincoln a crezut întotdeauna că America era o țară fondată pe principiile libertății și dreptății. Pătruns de un astfel crez a adoptat „Proclamația de Emancipare" și nu a renunțat niciodată la gândul victoriei. Odată cu încheierea Războiului Civil, America a pășit pe un nou drum iar flamura libertății și dreptății sociale a început să fluture în bătaia ideilor înnoitoare, în timp ce imigranți din toată lumea au primit dreptul de a se stabili aici și a începe o nouă viață. La sfârșitul secolului al XX-lea, America a devenit un stat multi-etnic uriaș – o superputere fără egal care și-a asumat cu mândrie apărarea libertății și dreptății în lume.

Creșterea naționalismului

În timpul Războiului Civil, Lincoln a afirmat că acest război este purtat în numele luptei pentru păstrarea unității naționale. Totuși statul american era o entitate diferită de alte națiuni, fiind format din mai multe state autonome; de fapt aceasta a fost una din cauzele declanșării războiului. În funcție de interpretarea Constituției federale, un stat putea să iasă din uniune prin voința locuitorilor săi. Pentru statele sudiste, Războiul de Secesiune a însemnat al doilea război de independență.

După încheierea Războiului Civil, America a fost reunificată iar visul lui Lincoln s-a împlinit în cele din urmă, deși nu a trecut multă vreme și a fost asasinat.

▼ Imigranți la 1930 aflați la bordul unui vapor întâmpinați de imaginea Manhattan-ului, un cartier din New York. Aceasta era imaginea clasică cu care se confruntau imigranții sosiți din țări străine la sfârșitul secolului al XIX-lea, visând la o nouă viață.

Ca o consecință a războiului, poporul american a fost martorul unor transformări majore.

Una dintre aceste transformări a fost dezvoltarea rapidă a teritoriilor din Vest. Dezvoltarea s-a accelerat datorită unei politici noi de împroprietărire asupra terenurilor adoptată încă perioada războiului în anul 1862 prin „Legea Fermelor". („Homestead Act") stipula că o persoană care locuiește și cultivă o anume suprafață de teren timp de cinci ani, devine proprietarul acelui teren. Oameni săraci care nu-și permiteau să cumpere pământ au văzut în asta o adevărată mană cerească, chiar dacă mulți dintre ei s-au luptat cu vicisitudinile transformării unui pământ inospitalier într-un teren arabil. Actul a dus la înființarea a peste 600.000 de ferme. Prosperitatea Vestului s-a clădit în felul acesta pas cu pas.

Un alt fenomen remarcabil rezultat în urma Războiului Civil a fost afluxul masiv de imigranți din statele Europei Sud-Estice, precum Italia, Grecia, Austria, Rusia și Ungaria. Aceștia au fost cunoscuți ca „noii imigranți" pentru a fi deosebiți de imigranții din Europa Apuseană, precum Anglia, Irlanda, Franța și Germania. Acești oameni au venit în America după război, în căutare de locuri de muncă într-o eră a progresului industrializării, când mîna de lucru se împuținase din cauza numărului ridicat de pierderi de război. Numărul imigranților a explodat în anii '80 ai secolului al XIX-lea. La sfârșitul secolului, numărul acestora a depășit numărul vechilor imigranți americani ce veniseră pe acele meleaguri cu o sută de ani înainte.

În anii '80, printre noii imigranți se aflau și japonezi. Provenind dintr-o societate ierarhizată strictă, mulți japonezi au fost surprinși să afle că Lincoln avea o origine atât de umilă. Un astfel de exemplu i-a determinat să muncească din

◂ Imigranți japonezi luând parte la efortul de război din Al Doilea Război Mondial. În ciuda faptului că au fost discriminați rasial și acuzați că ar fi spioni japonezi, mulți dintre aceștia și-au demonstrat patriotismul și s-au înrolat ca soldați pe front.

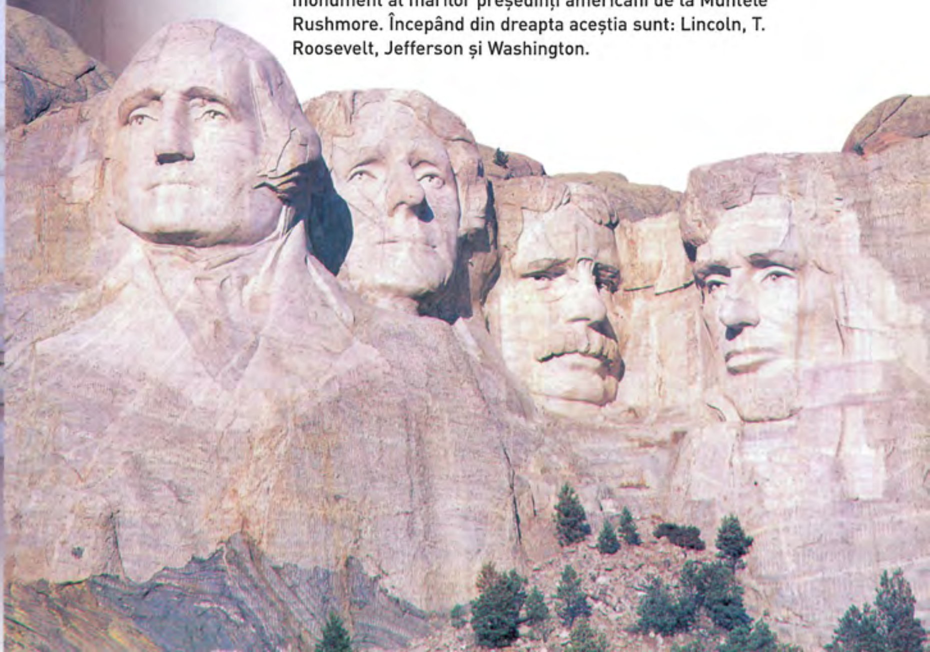

greu pentru a avea șanse de reușită în viață. Descendenții acestor oameni sunt o parte importantă din America modernă. Aceste transformări și prefaceri rezultate în urma Războiului Civil au lărgit prăpastia dintre săraci și bogați, au dus la conflicte majore între muncitori și patroni, precum și la numeroase proteste civile. Tot în acea perioadă, divergențele dintre statele sudiste și cele nordiste au scăzut în intensitate. Noul val de imigranți a adus pe teritoriul american culturi și tradiții diferite, astfel a existat un sentiment slab de apartenență la „noua casă". Pentru a remedia situația creată, guvernul a luat câteva măsuri, precum învățarea de către imigranți a istoriei americane și organizarea unor evenimente oficiale care cinsteau virtuțile Americii. În acest context, Lincoln a devenit din ce în ce mai apreciat ca un „erou patriot ce s-a luptat pentru a preveni distrugerea unității naționale".

De la emanciparea sclavilor la mişcarea pentru drepturi civile

Astfel a devenit Lincoln unul dintre cei mai populari eroi ai Americii. Dar chiar și la sfârșitul secolului al XIX-lea, imaginea sa era încă destul de nepopulară în Sud, unde Războiul Civil săpase răni adânci. O mare parte din industrie și agricultură era la pământ, iar zone urbane ca Atlanta și Richmond erau ruinate. Reconstrucția nu era o sarcină ușoară.

▾ La începutul secolului al XX-lea a fost realizat uriașul monument al marilor președinți americani de la Muntele Rushmore. Începând din dreapta aceștia sunt: Lincoln, T. Roosevelt, Jefferson și Washington.

◂ Un drapel al statelor confederate înălțat de organizația clandestină rasistă „Ku Klux Klan", cunoscut pe scurt drept „KKK". După numai câțiva ani de la încheierea războiului, asupra Sudului s-a abătut un val de încrâncenare și resentimente.

▴ Oameni comemorând atacurile din 2001 de la „World Trade Center". Președintele Bush a făcut apel la populație să lupte împotriva terorii. Astfel, patriotismul a atins cote nebănuite.

După eliberarea din sclavie, oamenii de culoare din Sud au început să se transforme într-o adevărată forță socială. Cei mai mulți dintre ei au continuat să lucreze ca agricultori, trăind în condiții mizere, dar în 1870, adoptarea unui amendament la Constituție a oferit oamenilor de culoare dreptul de vot, astfel aceștia se puteau implica în activități politice. Deși erau la fel de săraci ca și înainte, acum aveau aceleași drepturi ca și ceilalți cetățeni americani.

Albii din Sud, foști stăpâni de sclavi nu permiteau încă accesul la putere al elitelor populației de culoare. Aceia care încercau să-și exercite dreptul de vot erau bătuți și uneori asasinați. Grupuri de albi atacau chiar și familiile de albi care protejau negri. Aceste manifestări de ură rasială erau la ordinea zilei în Sud, unde poliția și autoritățile nu erau interesate să intervină. Oamenii de culoare se confruntau în fiecare zi cu segregarea la locul de muncă, la școală și în propriile cartiere, iar barierele rasiale dintre negri și albi nu aveau să dispară prea curând.

Lincoln prevăzuse la un moment dat că eliberarea sclavilor nu va duce decât la segregare și violență. Credea că atâta timp cât negrii și albii ar fi trăit alături în aceeași țară, segregarea rasială nu se va încheia. A conceput chiar un plan prin care să trimită oamenii de culoare să locuiască în coloniile din America Latină odată ce vor fi eliberați, dar această idee era destul de greu de pus în practică. Lincoln era destul de pesimist în legătură cu șansele de a pune capăt segregării.

După moartea sa, afluxul impresionant de imigranți a dus la un amestec uriaș de rase caucaziene, africane și asiatice. Mai mult decât atât găsirea unei soluții pentru chestiunea nativilor americani a amplificat și mai mult tensiunile rasiale. Segregarea a continuat și în cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea. Mișcarea pentru drepturi civile s-a extins în toată America ca un val gigantic în anii '50 și '60. A fost o mișcare care s-a concentrat pe obținerea drepturilor civile pentru populația de culoare, fiind diferită de mișcarea pentru abolirea sclaviei, declanșată cu un secol înainte.

Liderul mișcării, Martin Luther King Jr., sub influența principiilor lui Lincoln despre libertate și dreptate socială a avut curajul să afirme că nu numai sclavia ar fi trebuit abolită ci și segregarea. King a fost asasinat înainte ca visul său de libertate și justiție pentru toți să se împlinească pe deplin. În 1964,

▾ Lideri ai indienilor americani, protestând în fața Curții Supreme. În timp ce statul se dezvolta și prospera, indienii americani erau supuși multor suferințe cauzate de marginalizare.

odată cu adoptarea „Cartei Drepturilor Civile", oamenii de culoare au obținut dreptul să muncească, să mănânce, să studieze alături de populația albă pe tot cuprinsul Americii. Aceasta se întâmpla la 101 ani de la „Proclamația de Emancipare".

O moştenire de libertate şi dreptate

Poporul american este mândru de moștenirea lăsată de Lincoln, care a dus în cele din urmă la sfârșitul segregării rasiale. Promovarea acestor idealuri în lume a dus inevitabil la unele tragedii.

Pentru prima dată în numele acestor principii, americanii s-au implicat în Războiul din Vietnam. Inițial, opinia publică a susținut decizia guvernului, dar după o perioadă a început să se întrevadă adevărata față a războiului – inclusiv imaginea unor soldați americani cu armele îndreptate împotriva unor civili nevinovați. Pentru opinia publică americană a fost dificil să accepte un război sângeros purtat în numele unor principii pașnice și juste – libertate și dreptate.

Anii următori, prăbușirea Uniunii Sovietice, cel mai important stat comunist, a fost văzută ca un adevărat triumf al libertății și dreptății. După atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001, președintele George W. Bush a jurat solemn că America va lupta împotriva terorii în numele libertății și justiției. America a luptat cu regimul taliban din Afganistan și a determinat căderea dictatorului irakian Saddam Hussein. Politica externă americană în raport cu celelalte state este catalogată de către unii analiști ca fiind unilaterală și egocentrică. Astfel, cuvintele lui Lincoln devin tot mai actuale. În cuvântarea de la Gettysburg, Lincoln a pledat pentru „guvernarea poporului, de către popor, pentru popor", cu speranța ca aceste cuvinte să nu fie aplicate numai Americii, ci și tuturor statelor lumii.

Odată cu accentuarea globalizării în societatea contemporană, libertatea și dreptatea au căpătat și alte conotații. Trebuie să găsim noi înțelesuri în moștenirea pe care Lincoln ne-a lăsat-o.

▾ Fostul președinte american Bush consideră că America trebuie să-și apere libertatea și dreptatea în toată lumea.

Mișcarea pentru drepturi civile a atins punctul culminant în 28 august 1963, când 250.000 de oameni s-au adunat în apropiere de Memorialul Lincoln din Washington, DC. Acesta a fost momentul în care Martin Luther King Jr. a ținut discursul istoric „Am un vis" („I have a dream").

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

ABRAHAM LINCOLN

DeAGOSTINI